

Finlerin mukabil taarruzu Helsinki, Rusların ric'at ettiklerini bildiriyor

350 Sovyet tagyaresi dün Fin
şehirleri üzerinde uçtular

Finler Leningrada beyanname attılar

Fin mitralyözleri ateş ederlerken

Helsinki 22 (Royer) — Rus ordusunun doğru bir çevirme hareketi yapmakta idi. Kısım küllisi, Sallayı istinad noktası olarak, üç gündenberi Kehijarvi ve Kemike Ruslar bu hareketi tamamlıyabilselerdi (Devamı 3 üncü sayfada)

Boşanmalar niçin artıyor,
kabahatli kadın mı, erkek mi?

“Biz zavallı kadınlar, yuvamızı
yıkılmamak için bilerseniz
nelere katlanmıyoruz!,,

Bir kadın okuyucunun ithamı: “Kocasına hoş görünmek
kaygısıyla şurada, burada danseden ve içkiye alışan
kadınlar sayılamıyacak kadar çoktur,,

● Samime Başaran (Ankara):
Gazetenizin açmış olduğu anketi büt-
yük bir ızdırab ve alâka ile takip etmek-
teyim. Sayın avukatlarımızın Türk kadı-
nı hakkındaki düşüncelerini ne suretle
karşılama icab ediyor, bilmem? (Bizim

kadınlarımız henüz erkeğe yardım ede-
cek seviyede bulunmuyorlar!) denilme-
(Devamı 3 üncü sayfada)

Yarın: Erkek okuyucuların
cevapları

Müttefikler Almanlara karşı yeni bir deniz harbi plânı hazırladılar

Almanların Amiral Scheer ceb kruvazörünün de
Amerika sularında bulunduğu söyleniyor

Almanların Amiral Sc heer ceb kruvazörü

Londra, 22 (Hususi) — İngiliz bahriye Fransız donanması umum kurnandanı A-
ncak ile istişarelerde bulunmuş olan (Devamı 8 inci sayfada)

İki garib ve müheyyic haber

Dünkü akşam refiklerimizden ikisi
büyük puntolu harflerle iki müheyyic
haber neşrettiler.

Birisine göre İtalya hariciye nazırı,
Fransa hariciye nazırına telefon
etmiş ve yeni bir sulh teşebbüsünde
bulunmuş. Güzel bir haber... Fakat
sevinmekte acele etmiyelim. Son gün-
lerde Fransa hükümeti harbin başla-
yış şeklini anlatmak üzere bir (Sarı
kitab) çıkarmış, Londra radyosu da
bunun muhteviyatını nakletmiştir.
İşte bu nakil esnasında nasıl olmuşsa
olmuş, İtalya hariciye nazırının üç
buçuk ay evvelki teşebbüsü refikimiz-
zin tahrir heyeti tarafından bugün
vaki olmuş gibi anlaşarak gazeteye
geçirilmiştir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

İhtikâr mücadelesi

Fiatlar düşüyor, satıcı
çok, fakat mal
almıya talib yok!

Ticaret Vekili dün ithalâtçılar ve bankacılarla
yeniden görüşmeler yaptı

İhtikâr devletin eli ve halkın şuurulu yardımı ile şimdiden yere serilmiştir, denilebilir
Spekülasyon hareketlerinin önüne geç-
mek üzere alınan tedbirlerin piyasadaki
akislerini tesbit etmek yolunda yaptığı-
mız tetkikler dün ithalât emtialarından
hemen hemen hiç biri üzerinde top'u mu-
(Devamı 8 inci sayfada)

Birçok büyük vapurlarımız batma tehlikesi atlattılar

Evvelki geceki fırtınanın garib bir cilvesi: Selvi-
burnunda karaya oturan ve kurtarılamıyan İtalyan
vapuru dalgaların tesirile kendi kendine denize açıldı

Fırtına devam ediyor

Evvelki gece geç vakit başlamış olan
şiddetli karayel fırtınası dün de devam
etmiş, karada ve denizde yeniden tahri-
bat yapmıştır.
Fırtınanın en fazla hüküm sürdüğü
(Devamı 8 inci sayfada)

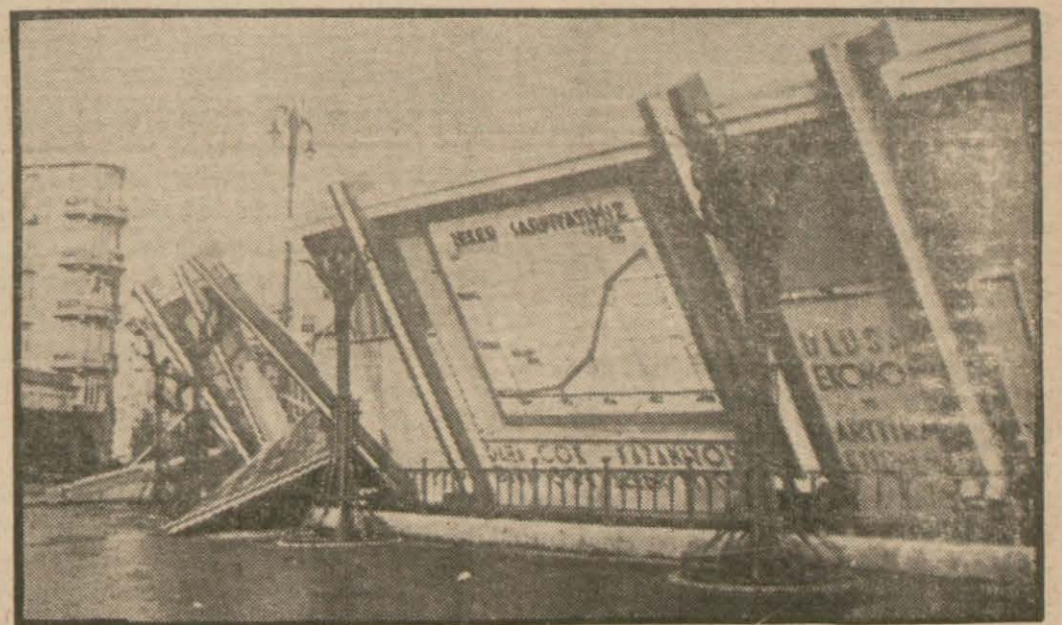
Millî Şef Halkevinde

Ankara, 22 (A.A.) — Reiscümhur
İnönü bugün saat 11 de Halkevine ge-
lerek Halkevleri danışma komitesi-
nin içtimama riyaset buyurmuşlardır.

Millî Şef, bu toplantıda Halkevle-
rinin bugüne kadar olan çalışma tarz-
larını ve elde edilen neticeleri tetkik
eylemişler ve Evlerin bundan sonraki
mesalleri için yeni direktifler ver-
mişlerdir.

Reiscümhur Bulgar elçisini
kabul ettiler

Ankara, 22 (A.A.) — Bulgaristanın
Moskova elçiliğine tayin edilen sabık
Ankara elçisi B. Kristof bugün saat
16 da Çankaya köşküde Reiscüm-
hur İnönü tarafından kabul edilerek
arzu veda eylemiştir.

Evvelki geceki fırtınanın Ta ksim meydanında yaptıkları

Akıbetlerinden endişe edilen 40 balıkçı kurtuldular, maceralarını anlatıyorlar

Evvelki günkü şiddetli fırtınada Bo-
gazda bulunan 40 balıkçıdan haber olma-
dığını, akıbetlerinden endişe edildiğini
yazmıştık. Dün yaptığımız tahkikata gö-
re, Boğazın muhtelif iskelelerine mensub
bulunan bu 40 balıkçı korkunç bir hal a-
lan fırtınadan ve muhakkak bir ölümün
(Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Serbest dövizden
Kredi ihtiyacına

Ekrem Uşaklıgil

İthalat işleri ile uğraşan tüccarın bir ticaret rejiminden diğerine kolaylıkla intibak edemediği iddiası doğrudur, ancak tüccarın bütünü mazeretsiz olmadığı muhakkaktır.

Türkiye son 25 sene içinde hep Orta Avrupa malı aldı, sadece bu muntaka tüccarlarını tanıdı, ticaret yolunu öğrendi, kolaylığa alıştı.

Ticaret evlerinin yüzde doksanı fabrika ile doğrudan doğruya temas halinde değildir, İstanbuldaki mümessilini tanır, nounla konuşur, filân çeşid mala ihtiyacı mı var? Telefonun numarasını çevirir, komisyoncu beş saniye sonra karşısında, yarım saat sonra da yazıhanesinde, si-pariş mektubu ertesi sabah tayyare postasına verilir, akşam üzeri fabrika müdürünün elindedir.

Üç dört gün sonra mutabakatnameyi okur, birkaç hafta sonra da malınızın gümrüğe gelmiş olduğunu öğrenirsiniz. Malın bedelini verme sırası sonra gelir, anlaşmanın şekline bağlı, herhalde çok kolaydır. Bu eski rejimdir, yenisine gelince o, bütünü başka şeydir.

★

Resmî Almanya Yahudiyi sevmez, fakat Türkiye'de kullandığı hemen hemen hep Yahudi komisyoncudur. Yahudi komisyoncu da Almanyayı bırakıp İngiltere'de eskisinin benzeri bir fabrika edinmeye henüz vakit bulamamıştır. Hatta birçok ahvalde baş vuracağı kapıyı da henüz tasarlamamıştır.

Dün akşam şehrin en büyük eczanelerinden birinin sahibi ile konuşuyordum. Hemen her tertibin içinde yer bulan bilmem hangi maddenin ekilmeye başladığından şikâyet ediyordu:

— İngilterenin tanınmış bir ecza fabrikasına yazdım, henüz cevap gelmedi, anlaşılıyor ki, iş bir defa youna konuncaya kadar aradan epeyce zaman geçecektir, dedi. Fakat yeni ticaret rejiminin bu ilk safhası kısadır, geçmek üzeredir, hatta kısmen geçmiş. Muadelenin asıl ean alacak noktası ikinci safhasındadır: Münasebete girişeceğimiz yeni mal kaynaklarını bulduk. Onların ticaret usullerine alışmaktayız lüzum. Bizi en ziyade düşündürcek nokta birinci ve ikinci ticaret rejimlerinin usullerini yek-diğerinden ayıran büyük farktır.

★

İthalat tüccarı gözünü garb kaynaklarına çevirdiği zaman ilk olarak:

— Ecebi parası, döviz bulamaktan şikâyet etti, bugün emrine amade döviz vardır, daha da olacaktı, fakat döviz kullanmak imkânını elde edebilmek için karşılığını derhal Türk parası olarak bankaya yatırması, takas farkını ve masrafını da eklemesi lâzımdır. Bu işe kolay değildir. Zira bedeli şimdi peşinen ödenen mal henüz meydana yoktur, iki ay sonra, üç ay sonra gelecektir. Halbuki ithalât tüccarı eski rejimde malın bedelini gümrüğe geldikten sonra ödemeye alışmıştı. Yeni rejimde, hatta serbest parayı bulduktan sonra peşin tediye vaziyeti karşısında kalınca birdenbire irkildi. Ticaret Vekili ile bir kısım tüccar arasında geçmiş bir muhavereyi anlatıyorlar. Tüccar işini tanzim edebilmek için 150 bin İngiliz lirası tutarında bir serbest dövize ihtiyacı olduğu düşüncesindedir. Ticaret Vekili soruyor:

— Pekî bu 150 bin İngiliz lirasını derhal emrinize verdim, mukabilini takas farkı ile birlikte Türk parası olarak hemen ödeyebilecek misiniz? 150 bin İngiliz lirasının karşılığı 750 bin Türk lirası eder. Takas farkı ile birlikte yekünü bir milyonu geçer. Tüccarın verdiği cevap menfidir, nihayet üzerinde mutabık kalınan miktar ise ilk rakamın yirmide biridir.

★

İthalat tüccarının eski ticaret rejiminden yenisine kolaylıkla intibak edemekte biraz da mazur görülmesi lâzım geleceğini söylerken evvelâ yeni kaynakları bulmanın muvakkat güçlüklerine işaret etmiştik, fakat bîze esas güçlük eski rejimin kredi usulünden yeni rejimin peşin tediye usulüne geçmekte olacaktır. Kaydedelim ki, karşılaştığımız ve karşılaştığımız güçlükleri yenmek için garbın ticaret âleminde yardım görmek ümidi zayıftır, zira bu ticaret usulü bir sistemdir, değişmez. Bu sahada asıl rol

Resimli Makale:

≡ Bir milletin kuvveti.. ≡

Çok eski harblerden birinde ordu kumandanı yaralanmıştı, ayağı kesilecekti, doktor hissini iptal ediyordu, kumandan razı olmadı:

— Askerim, dayanırım, başlıyabilirsin.

Ve emirberine dönerek söyledi:

— Bana eski seferlerimizden birinin hikâyesini oku.

Nefer okudu, doktor kesti, hiç inlemeden dayanan kahraman da ameliyatın sonunda sordu:

— Bitti mi? Müsbet cevap aldı ve o zaman:

— Artık gözlerimi kapayabilirim, dedi ve öldü.

İçimizden çıkan bir ferdin en lüzumlu zamanda, bazan hayatını da feda ederek yaptığı kahramanlık o dakikada bizi kurtarıyor, fakat tesirinin derecesi, genişliği sadece o günün vaziyetine münhasır değildir, asırlarca devam eder, bizden yülerce sene sonra gelecek çocuklarımız da kalacak bir mirastır. Zira milletlerin bilgi, silâh, servet haricinde en büyük kuvvetleri tarihlerini süsleyen kahramanlık nümunelerinin fazlalığıdır, çünkü kan her vakit o kandır ve mazinin nümunesi istikbalin yolunu gösterir.

SÖZ ARASINDA

İnial yerine
Devekuşu yenir mi?

Amerikada Noel ve sene başında hindi yerler. Bu genç kız da bir garabet olsun, gariblik rekoru kendisinde kalsın diye bir devekuşu almış ve onu kestirerek evine götürmüştür. Yiyip yemiyecğini Allah bilir.

Finler ve Sovyet esirleri

Finlândiyahılar yeni bir müşkül ile karşılaşmış bulunmaktadırlar. Aldıkları Rus esirlerini nasıl besleyecek, nasıl giydireceklerdir. Her ne kadar Fin ordusu muntazam teçizatlı ise de, Finlândiyanın başkalarına verecek kadar fazla giyim malzemesi yoktur.

Esir edilen Rus askerleri, silâhları alındıktan sonra serbest bırakıldıkları halde kendi hatlarına dönmemektedir ve ısrarla: «Bizleri göndermeyiniz, daha olmazsa burada öldürünüz» demektedirler.

oynayabilecek olan unsur kendi bankalarımızdır.

Ekrem Uşaklıgil

Hergün bir fıkra

Bilet almıştı

İki mübalâğacı Marsilyalı bir kahvede oturmuşlar, güreşten bahsediyorlardı, biri:

— Ben bir pehlivan görmüştüm, dedi, öyle kuvvetli idi ki, hasmını ringde yakaladı ve kaldırınca tribündeki seyircilerin önüne attı.

Öteki güldü:

— Bu bir şey mi, dedi, ben bir pehlivan görmüştüm, hasmını yakaladı ve attı. Atılan, tekrar stada girmek için kapıda bilete almaya mecbur kaldı.

— Bilet almaya mı mecbur kaldı?

— Evet o kadar hızlı atılmıştı ki stadın duvarını aşmış, sokağa düşmüştü. Stad kapısından girenler de tanımamışlardı. Bu yüzden bilet almıştı.

Madele ve Karol
Kocasından boşandı

Meşhur sinema yıldızlarından, harikulâde güzel endamile bütün sinema meraklılarını kendisine celbeden, Madelen Karol, kocasından boşanmış ve mühim bir miktarda tazminat almıştı. Bu na sebeb de kocasının başka bir kadınla münasebette bulunmasıdır. Resimde kendisini eski kocasıyla görmekteyiz.

Fransa tahtı varisleri

Fransa tahtı varislerinden ve şimdi de menfada bulunan Dük dö Giz Fransa ordusunda gönüllü olarak vazife almak için hükûmete müracaat etmiş ise de, bu talebi kabul olunmamıştır. Buna sebeb de Fransız kanunlarında, bu rejimden evvelki hanedana mensub erkeklerin Fransaya dönemeyecekleri kayıtlı olmasıdır.

Otomobil kazasından
12.000 lira kazanan kız

Bir otomobil kazası neticesinde yüzünün güzelliği harab olduğu iddiasıyla mahkemeye müracaat eden bu genç kız 12 bin lira tazminat almıştı.

Eski İngiliz bahriye
nazırına hücum

Sandey Kronikl gazetesi, şimdi Amerikada bulunan ve mülkatlar, konferanslar vermekte olan eski İngiliz bahriye nazır Duff Coopere müthiş surette, hücum etmekte, ve: «Bu zatın hangi salâhiyetle, uluorta konuştuğunu ve hükûmler yürüttüğünü sorabilir miyiz?» demektedir.

Gazete iddiasını şöylece hülâsa etmektedir:

Amerikada çıkan Current History mecmuasında Duff Cooperle yapılan bir mülâkat vardır. Bu mülâkatta eski bahriye nazırı şunları buyurmaktadır:

—Eğer Adolf Hitler elindeki kartları akıllıca oynamış olsaydı, müstemlekeler de dahil olduğu halde, aşağı yukarı her istediğini İngiltereden koparabilirdi. Zira Çemberlayn Münih anlaşmasından sonra, Almanyaya müsaadelerle bulunmaya hazırlanmıştı. Halbuki Hitler böyle yapacağına bir sürü gaflar deryasına aldı ve arzı mev'uduna varacağına, harbe u'laştı.

Sözün kısası

İhtikârî asıl
Yapılmıyacak olanlar

E. Ekrem Talu

Memleketinde, yavaş yavaş, hissedilenecek derecede bir hayat pahlıahlığı başladı. Fiatı artan eşya saade ithalât eşyası değildir. Kendi topraklarımızın mahsulü, kendi tezgâhlarımızın mamulâtı da her gün biraz daha fırlıyor. Fazla ihraç ediyoruz da ordan mı? İşin içindekiler: «Hayır!» diyorlar. İthalât eşyasına gelince, mevcud stoklar vaki tereffüü izah edemiyor.

O halde? Belli ki gizliden gizliye bir iddihar ve ihtikâr hareketi başlamıştır. Bunu kimler yapıyor? Türkiye'nin iktisadî bünyesine, halile, istikbaline oynayanlar kimdir?

Gazeteciyiz. Her sınıf halk arasında dostlarımız, aşinalarımız var. Bunlar bizim millet işlerinde alâkadar olduğumuzu biliyor ve bizimle konuşarak söy-lüyorlar.

Ve bu ihtikâr bahsinde diyorlar ki: «Bu yurdun en geniş manasıyla misafirperverliğinden istifade etmiş bulunan bir unsur vardır ki ticaretimizin en canlı ve önemli kısmı asıl bunların elindedir. İhtikârın membamı onlarda aramalıyız!»

Bize bunları söyleyenlerin nezaketten adlandıramadıkları bu unsuru biz adlandıralım: Şüphe edilen unsur yahudî vatandaşlarımızdır, fakat bu, nihayet bir şüpedir.

Millî ticaretimizi ellerinde tutuyorlarsa, bu, sırf kendilerine âlicenabane bir müsamaha gösterdiğimizdir. Bu müsamahayı onlar suiistimal etmemelidirler. Yurddaşlarımız arasında hiçbir fark gözetmeyen, gözetmeyi asaletine sığdıramayan, her taraftan istiskal gösteren bir kavme kendi topraklarında müsavî haklar tanıyan Türk milletini, vahudî kardeşlerine bugün minnetarlıklarını isbat etmek fırsatını vermiştir, onlardan necabetinin karşılığını bekliyoruz.

Ortalıkta bir ihtikâr hırsı uyanmışsa, bu hırs hassaten vahudî vatandaşlarımızın bu sefer gönüllerinden uzak durmalıdır.

Hükûmet ihtikâra karşı şiddetli tedbirler almak üzeredir. Memleketi suya veya sebebden bir darlık husulüne kat'iyen meydan vermiyecektir. Umumi Harbin kesmekleli günlerini bir daha görmeyeceğimize emin olabiliriz.

Lâkin çok arzu ediyoruz ki tertib ve ilân edilecek kara listelerde bir tek vahudî yurddasın adı bulunmasın.

Buna cehdetmek kendileri için bir insanlık ve fazilet ödevidir sanınız!

E. Ekrem Talu

Üç vapur ithalât eşyası geldi
Dün limanımıza üç ecebi vapur gelmiştir.

Bunlardan İtalyan bandıralı Fenecis vapuru inek. İngiliz bandıralı Baktris vapuru demir eşya, donyağ, pamuk mensucat, İtalyan bandıralı Vesta vapuru da lâtistik eşya, kendir, odun kömürü, havayar getirmiştir.

Bundan başka Gönüllerah adındaki gemi de Bulgaristandan külliyyetli miltarda odun kömürü getirmiştir.

Kongreye davet

Eyüb Fakirlerini Koruma derneğimizin 7/1/940 tarihli Pazar günü saat 14 te kongresi akdolunacağından ve nizamnamesi de cemiyyetler kanununa intibak etmek için taddil, tanzim ve takib kararı taleb edilinceğinden taahhüdâtını muntazam ödeyemeyenleri vazifeseverliklerinden bekliyoruz.

TAKVİM

BİRİNCİKÂNUN											
Rumi sene 1355			23			Arabi sene 1358			Resmî sene 1939		
Birincikânun 10			Kasım 46			Kasım 46					
CUMARTESİ											
GÜNEŞ			Zilkade			İMŞAK					
S.	D.		S.	D.		S.	D.		S.	D.	
7	21								5	67	
2	87								12	58	
			12								
Öğle			İkinci			Akşam			Yatsı		
S.	D.		S.	D.		S.	D.		S.	D.	
E.	12	18	4	82	13	44	13	29	1	19	
V.	7	29	9	48	13	—	1	19			

ISTER İNAN, İSTER İNANMA!

Okuyucularımızın birinden şöyle bir mektub aldık: «Ticaret Vekilinin teşebbüslerini takdirle anlatıyorsunuz, hatta şimdiden ihtikârın önüne geçmiş olduğunuzu yazıyorsunuz, takdirde sizinle beraberim, yalnız ihtikârın şimdiden önüne geçilmiş olduğu bahsinde biraz daha ihtiyatkâr davranacağım, böyle olduğumda size bir tavsiyede bulunacağım:

ISTER İNAN, İSTER İNANMA!

«Bütün gazeteler birleşiniz, halkı, hatta mübrem ihtiyacılarını da durdurarak 6 ay müddetle hiçbir şey satın almaya davet ediniz, sesinizi dinletebildiğiniz halde pahalılığın birdenbire, hatta 24 saat içinde ucuzluğa yer vereceğinden emin olabilirsiniz.»

TELGRAF HABERLERİ

Fransa Finlere yardım edeceğini ilân ediyor

Daladyerin parlâmentoda beyanatı: "Kahramanlığı alkışlamak kâfi değildir. Yardım etmek lâzımdır,"

Paris, 22 (A.A.) — Meb'usan meclisi, 225 milyar millî müdafaa tahsisatını muhalef müzakere ve ittifakla kabul etmiştir.

Hükûmete müzaheretlerini beyan eden muhtelif grup şeflerinin beyanatından sonra söz alan Daladye meclise ihtar vermiştir.

Daladye bu münasebetle Finlandiya'nın kahramanca müdafasını tebtil etmiş ve Milletler Cemiyetinin Sovyet teahhüdünü, daha takbih ettiği akşamında Fransanın uhtesine düşen bütün vazifeyi yapacağını ve hiç te az olmucağın bir nispette bu vazifeyi ifaya devam edileceğini bildirmiş ve demiştir ki:

— Finlandiya mukavemeti, ölümlü esarete tercih eden bir milletin neler yapabileceğini isbat eder. Kahramanlığı alkışlamak kâfi değildir. Yardım etmek lâzımdır.

Meclis Daladyenin bu beyanatını şiddetle alkışlamıştır.

Müteakiben Daladye, Fransız silâhlarının tayyarelerde olduğu gibi toplarda, tanklarda ve tank toplarında malzemenin çok yüksek vasıfta bulunduğunu tebarüz ettirmiş, 1914 deki harb bîdayeti ile şimdiki harb bîdayeti arasında bir mukayese yapmış ve 'bu harbd e zayıflığın fevkalâde az olduğunu söylemiştir.

Daladye, 30 Teşrinisaniye kadar kara ordusunun 1136, deniz ordusunun 263 ve hava ordusunun 42 ölü verdiğini bildirmiştir.

Fransız Cümhurreisi Menemencioglundu kabul etti

Paris 22 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Cümhurreisi, dün öğleden sonra, Türkiye Hariciye Umumi kâtibi büyük elçi Numan Menemencioglundu kabul etmiştir.

Buğday koruma kanununa ek lâyiha

Dün Mecliste hararetli müzakereler oldu

Ankara 22 (A.A.) — B. M. M. bugün Refet Canitezın başkanlığında toplanarak bazı eşhasın ölüm cezasına çarptırılmalarına ahd mazbataları tasvib eylemiştir.

Buğday koruma kanununa ek lâyihanın müzakeresine geçilmesi üzerine söz alan Ziya Gevher Etili (Çanakkale) çiftçinin nefline olarak buğday flatını tutmak için vazettilmiş olan bu kanunun gözetilen maksadı temin edemediği bazı yerlerde buğdayın pek düşük fiatta satılmakta olduğunu söylemiş ve bu kanunun tatbikatını ve buğday vaziyeti etrafında Ziraat ve Ticaret Vekillerinin izahat vermelerini istemiştir.

Maliye Vekili Fuad Ağralı, buğday koruma kanununun tatbikatının bütçe bakımından olan vaziyetini ve geçirdiği safhaları izah eylemiş ve bugün bu kanunun tatbiki ile vazifedar bulunan Toprak Mahsulleri Ofisinin ne suretle kurulduğunu anlatmıştır.

Alâettin Tiritoğlu (Kütahya) ileri sürülen mütaleaları yerinde görmekle beraber mevzuu müzakere olan lâyihanın buğday koruma meselesi olmayıp değirmenlerden alınan verginin maktu vergiye bağlanması işi olduğunu işaret ederek kanunun müzakere edilmesini istemiştir.

Bu müzakereden sonra kanun lâyihasının Ticaret Vekilinin huzurunda görüşülmesi tasvib edilmiş ve ruznamenin diğer maddelerine geçilmiştir.

Göbbels'in bir nutku

"Ya büyük bir millet olarak kalmıyacağız, yahud galib geleceğiz"

Londra, 22 (A.A.) — (Royter): B. Göbbels, Noelin yakışması münasabete Berlinde yapılan bir toplantı esnasında irad ettiği nutukta ezcümle şöyle demiştir:

Milletimizi tarihte bir asırlık devreyi kapayarak yeni bir devreyi açmak suretile hayatı bir ehemmiyeti haiz olacak bir akıbete götüreceğiz. Harb, bir prestij harbi değil, bir esas harbidir. Ya büyük bir millet olarak kalmıyacağız, yahud galib geleceğiz.

Harbi kimin istediğini anlamak hakikaten mühim bir şey değil'dir. Harbi İngiliz milletinin mi, yoksa Fransız milletinin mi istemesi olduğunu bilmek neye yarabilir? Vakıa, harbe ed'duğumuzdur. Yegâne mühim vakıa budur. Dünyanın bütün plütokrasisi sosyalist olan Almanya ile harbetmek için birleşmiştir ve bu milleti imha edeceğini ummaktadır.

Hasımlarımızı istihfaf etmiyoruz, çünkü onların kaynakları mevcut olduğunu biliyoruz. Fakat onlar 90 milyon nüfuslu devlet tarafından zilececeğlerdir. Düşmanlarımızın büyük ümidi, Alman milletini Führerinden ayırmaktır. Fakat buna asla muvaffak olamayacaklardır.

Almanya'da bir Tren kazası, 150 kişi öldü

Amsterdam, 22 (A.A.) — Berlinde bildirildiğine göre bugün iki ekspres arasında Genthinde vukubulan bir müsademe 150 kişinin ölmesine sebep olmuştur. Havas ajansına göre Alman polisi sabotaj hareketinden şüphelenmekte ve müsademe anında Gentsion garından mühimmat yüklü trenler geçeceğini iddia eylemektedir.

Hariciye Vekilinin İspanya sefirine ziyafeti

Ankara, 22 (A.A.) — Hariciye Vekili B. Şükrü Saracoğlu bugün Anadolu klubünde İspanya elçisi B. Lotz Boriga ve Brezilya elçisi B. de Oro Preto şerefli bir ziyafet vermişlerdir.

İki garib ve müheyyic haber

(Bastarağı 1 inci sayfada)

Diğer arkadaşımıza gelince onun da en büyük puntolu harflerle verdiği havadis e göre evvelki gün başlıyan fırtınada Karadenizde bir şilepimiz batmıştır. Fena bir haber, diyeceksiniz. Fakat bu sefer de fazla müteessir olmakta acele etmiyelim. Ortada gene bir yanlışlık vardır. Batan binlerce tonluk büyük bir şilep değil, yalnız 29 tonluk küçük bir motördür.

Arkadaşlarımız (son telgraf) ları (son dakika) da verirler. İsimlerinden de anlaşılacağı veçhile acele etmekte mazurdurlar. Elbette acele ederken vukubulan bu yanlışlıklarından do'ayı okuyucularından özür dileyeceklerdir.

Biz de bir daha üç buçuk ay evvelki telgrafları son telgraf diye vermek isterlerse bu kadar geç kalmamalarını, fakat aceleyi son dakikada motörü şilep göreceğ kadar da ileri götürmelerini temenni edelim.

Boşanmalar niçin artıyor?

(Bastarağı 1 inci sayfada)

sine göre, bir kadının erkeğine nasıl bir yardımla mükellef olduğunu bilmiyorlar demektir. Evinin yemeğini pişiren, çamaşırını yıkayan, ütü ve kolasını yapan, kocasına ve çocuklarına bakan, dikilerini diken, evine huzur ve neşe saçan bir kadından daha ne beklenir?

Bunları para ile yaptırmak lâzım gelse, zannederim baylarımızın aylıkları bile kifayet etmez. Bu vaziyet karşısında müsavı bir çalışmanın verdiği gururla, kadının da erkek yanında küçülecek bir tarafı kalmıyor. Kadının ne demek olduğunu bilmiyen ve bilmek istemiyen erkeklerimiz biraz da bu nokta üzerinde tevakkuf ederek meşgul olsalar fena olmayacak. Kabahatli kendileri olduğu halde, bütün kusurları kadınlara yüklemek suretile için içinde sıyrıldıklarını mı sanıyorlar?

Karısına sahip olmayan, onu idare etmesini bilemiyen bir erkeğe ne demeli?

Bir kadın, saçlarının üstünde müşfik ve yumuşak bir elin dolaştığını hissettiği müddette her şey tahammül eder. Değ il evinin işini görmek, dağdan taş taşına bile şikâyet etmez. Ne yazık ki erkeklerimiz kendilerine yetecek kadar bir kazançları olduğu halde (erkeklik gururlarını) feda etmeği göze alarak, daima zengin bir izdivacla yüksek bir hayat kendisine göre açları da olacak. Bizde, kadının medeni hakları tanıdıktan sonra, şahidi olduğumuz bütün facialara sebebiyet veren erkektir. Birçok kadınlar tanyorum ki, kocalarına hoş görünmek için içki içiyor, dans ediyorlar. Eşlerine yabancılık kokusu koklatan, onları bu tehlikeli hayata alıştıran erkeklerimiz, nasıl olur da, yuvayı yıkayan kadını olduğuna iddia ederler? Kendilerine hayati arkadaşlığı intihab edenlerin bu noktaları iyice düşünerek, görgülü bir aile kurularak evlenip, onun kadınlık mezasıyla iftihar ederek, ona lâyık bir koca olmağa çalışırlarsa, mahkeme koridorları boşalacaktır. Yoksa, akşama kadar evinde kocasının hayalile meşgul olan, her tarafta onun akislerini göyerek, (onun için) çalışan bir kadın, kendisiyle meşgul olmayan ve gözü dışarıda bir kocası olursa, e'bette o bin ihtimamla kurulan yuva yıkılacaktır. Çünkü kadınlık gururunu çığniyerek başka kadınlarla olan alakasına asla razı olamayacaktır. Aradaki seviği idame ettiren müteakibel hürmetlerdir. Erkeği yükselten kadın, kadını yükselten erkek olduğuna göre, kadını istediği gibi yetiştirmek vazifesi gene erkeklerimize düşüyor. Erkeklerimiz avuçları içinde bulan nan bu yumuşak ve kıymetli hamuru istedikleri şekle sokamazlarsa bunda kabahatli kadın mıdır? Ne olur, biraz insafli ola'm; Allaha'nın korkalım. Hiç zaman güneş çamurla sıvanmaz. Zavallı kadınlarımız yuvalarını yıkmamak için nelere katlanıyorlar, neler çekiyorlar. Biraz da gözlerimiz bu acıklı manzaraları görsün. Her zaman kadını perişan edenin erkek olduğunu görmekle müteessiriz.

Genel Kurumay Başkanı

Ankara, 22 (Hususi) — Genel Kurumay Başkanının seyahat ve ikamet yevmiyesine dair Meclise bir lâyiha verilmiştir.

Siyaset ALEMİNDE

Bugünkü harb, mürakabeli iktisad sistemi için mühim bir tecrübe vesilesi oluyor

Yazan: Selim Rağıp Emeç

Millî gelir umumiyetle iki gayri müsavı kısma ayrılacak mutad. Bunu bir kısmı efradın ihtiyaçlarına, diğer kısmı umumî hizmetlere tahsis olunur. On dokuzuncu asırda göze çarpan büyük refahın sebebi, o zamana kadar görülmemiş bir dereceyi bulan istihsal fazlalığının ileri gelmiştir. Millî müdafaa işleri de dahil olmak üzere umumî hizmetler millî gelirlerin ancak bir kısmını bel'ediyordu. Sanayiî medeniyet henüz ilk hızlanma devresinde idi. Yirminci asrın başında bu vaziyetin değiştiği görülmeye başladı. Hâkim milletlerin hemen kâffesinde mütemadi surette ve muayyen bir süratle umumî hizmet işlerini fazla masrafa ihtiyaç gösterdiği müşahede olundu. Halbuki bu hâdis e, hemen hemen umumleşen bir himayeli millînin istihsalatı yavaşlattığı bir zamana tesadüf ediyordu. Bunun neticesi, millî gelirlerin tevzi esasının dayandığı müvazenevi bozmadı oldu. Bütçe açıkları müzminleşmeye başladı. Milletler borçlandılar. Bu yüzden bir takım ihtimal düzensizlikler oldu ve nihayet 1914 harbi gelip çatı. Bir evvelki harbin bir devamı demek olan bugünkü muharebede, böyle, sanayiî medeniyenin inkışaf buhranı ismini aldı.

Refahî zamanlarda ve millî gelirin tevziinde müvazene mevcut oldukça hususî tasarruftan alınmakta olan vergi ve resimler umumî hizmetlerin masraflarını ödemeye kâfi gelmekteydi. Bu müvazene bozulunca dercolunan vergi ve resimler masrafları karşılamaz. O zaman istikraz usulüne müraعات etmek lâzım gelir. Bunun neticesi de, ekseriya mütemadiyen artan ve müzminleşen bir bütçe açığı dairesi fasidesine girer. 1932 yılından beri devam edegelen silâhlanma yarışı da buna inzınam edince dünyanın borçlanması bir faciâ şeklini almıştır. Milletler Cemiyeti tarafından tanzim edilen istatistiklerin bütün dünyadaki silâhlanma masrafları 1938 yılı için 17,5 milyar dolar olarak kaydedilmiş, vaziyetin vahametini daha iyi ifade eder. Bu masraflar on dokuzuncu asra Rusya, Almanya, Japonya, İngiltere, Fransa, Amerika ve İtalyanın omuzlarına yüklenmiştir. 1939 yılında ise vaziyet büsbütün berbadlaşmıştır. Bugünkü durum dehşetini göstermek için bir küçük, diğeri büyük iki millete âid iki rakam zikretmek kâfidir.

İsviçrenin gündelik masrafı: 50 milyon İsviçre frangı.

İngilterenin gündelik masrafı: 7,5 milyon İngiliz lirası.

Bu buhran ve icinden çıkılmaz hal, umumî hizmetlerin hususî tasarruf sahasına müdahalesini intaç etmiştir ki bundan da idareli iktisad sistemi doğmuştur. İlk defa totaliter mem'eketlerde tatbik edilen bu sistem, sermayenin ve sanjin kontrol edilebilmesi için nihayet bir demokratik mem'eket olan İngiltere ve Fransa tarafından da kabul edilerek lâzım gelmiştir. Şimdi harb masrafları şöyle ödeniyor:

Bir düğmeye basıyorsunuz. Devlet bankasının gisesi ihtivaınız olan o avans parayı veriyor. diğ er bir düğmeye dokunuyorunuz. Sermaye çıkısına hududları kapatıyorunuz ve böylece sanj kontrolünü tesis etmiş oluyorunuz. Artık memleketin parası dışarı çıkamaz. Para denilen sevi hareketsiz hapsedmek mümkün olmadığına göre, bunu gene muhtelif şekillerde ve mesale uzun, kısa, daimî vâdeli olarak ve istikraz vâile tekerrar ve istenildiği kadar devletin kasasına sokup çıkarmak mümkündür. Mütadavil para miktarını arttırmaya mecbur olmamak için de istihsalî mürakabe etmek, vevmivelerin fırlamasına müsaade etmemek ve halkı daha az istihlâke sevk etmekle kabildir. Şimdi vaziyet şudur:

Bugünkü harbin neticeleri ne olursa olsun bugünkü paranın kıymeti eski sekinde kalmıyacak ve millî gelirlerin tevzi için muhakkak ki yeni bir takım prensipler meydana atılacaktır. 1939 harbi bugünkü sınıf medeniyeti mürakabeli iktisada sevk etmek için başlıca vesile olmuştur.

Selim Rağıp Emeç

Türk, İngiliz, Fransız dostluğu

Londra, 22 (A.A.) — Bütün radyo spikerleri bugün Türkiye, Fransa ve İngiltere arasında mevcut dostluk ve hüsnüniyetten bahsetmişlerdir.

Hindistan âli komiseri Sir Firuz Han, bütün İngiliz imparatorluğu müslümanlarının Türklerin İngiltere ve Fransa ile müttefik bulunmasını görmekle bahtiyar olmakta bir tek kişi imiş gibi mütehidd ve müttefik olduklarını söylemiştir.

Finlerin mukabil taarruzu

(Bastarağı 1 inci sayfada)

tehlîke müthiş olacaktı. Çünkü Finlandiya'nın ikiye bölünmüş olacaktı. Finlandiya erkânı harbiyesi uzun müddetten beri bu manevraya intizar etmekte idi. Salla önündeki Finlandiya kuvvetlerine karşı olarak Fin vatanının bu noktasında arımlar içinde son nefere kadar ilerlediler. Bu emir verilmiş bulunuyordu. Finlandiya kuvvetleri bu emir muvafık hareket ettiler. Fin'andiya askerleri fakat bir adım geri çekilmiyorlar.

Fin tebliğı

Helsinki, 22 (A.A.) — Finlandiya resmî tebliğinde Kareli berzahındaki düşman kuvvetlerinin devam ettiği ve Fin kuvvetlerinin Paipalede ve şark hududu üzerinde taarruzda bulunarak Sovyet askerlerini püskürttükleri tasrih edilmiştir.

Hava taarruzları

Denizde deniz üstlerine karşı hava hücumları vukubulmuş ve havada ise düşman kuvvetleri istisnâ bir şekilde müvafık hava şartlarından istifade ederek gerek memleket dahilinde, gerekse her nokta sahası üzerine müteaddid saldırı yapmıştır. Birçok şehirler, ezcümle Helsinki, Tampiere, Hango, Abo, Rouva, Bordo, Sortava'a, Viborg ve müteakibel merkezler ve kızılağ işaretleri aşılamaz surette bulunmasına rağmen üç hasar bombardıman edilmiştir.

Bugün Finlandiya üzerinde uçan Sovyet uçaklarının adedi 300 den fazla. Ölenlerin adedi 16, yaralananların adedi 49. On bir düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Sovyet tebliğı

Moskova, 22 (A.A.) — Resmî tebliğ: Dünkü hareket, devriye kolları faaliyetine ve keşif müfrezeleri arasında müvafık hareketin ihhar etmiştir. Kareli berzahında şiddetli or' loğpu muvafık olmuştur.

Aşkerî vaziyet

Helsinki 22 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor: Finlandiya erkânı harbiyesinden yüksek komutanın muhahabirine şu suretle izah etti:

ce toprak çoküyor ve tankın üstü kökünden çıkan birçok ağaç gövdesile örtülüyor.

Geçen hafta

Geçen hafta şimalde birkaç küçük müvafık müstesna olmak üzere Ruslar ilerlemek söyle dursun hakikatte yer kaybetmişlerdir. En mühim nokta Salla idi. Buradaki muharebeler müthiş olmuştur. Finlandiya askerleri düşmanı bozgunluğ a uğratmış ve şimdi takib etmektedir.

Sovyet filosu şimdiye kadar sahil bataryalarımızla ciddi hiçbir muharebe yapmamıştır. Mükemmel teçhizat ve bataryalarımız sayesinde, aded itibarile çok falk olan Ruslardan daha mühim muvaffakiyetler elde ettik. Muvaffakiyetimizin sırlarından bir adamlarımızın toprağı karış karış tanıması ve kadın ve çocuklarının hayatı kendi cesaretlerine bağı olduğunu bilmelidir.

Hava harbindeki tecrübe, bize düşman kuvvetlerinin korkunç olmadığını göstermiştir. Düşman şimdiye kadar mühim bir askerî mânayı haiz hiçbir muvaffakiyet elde edememiştir. Mesale dün 350 den fazla Rus tayyaresi Finlandiya üzerinden uçtu. Fakat netice? İste bîlanço: 9 sivil ölmüş, 18 sivil ve bir asker yaralanmıştır.

Marn muharebesinde olduğu gibi

Finlandiya erkânı harbiyesi bütün ihtiyat kuvvetlerini Salladan Kemike ve Kehijar civiy e sarmakta olan ve bu suretle açık noktalar arzed en Rus firkalarının cenahına yağmıştır. Bu manevra, Marn muharebesini andırılmaktadır. Finlandiyalılar Rus alaylarının uzayan hattı üzerine hücumu o kadar anı o kadar şiddetli olmuştur ki, şaşkın bir hale gelen Ruslar bozgun verdiler ve bu şaşkınlıkla ormana sapmak gibi bir hataya da düşerek tuzaklarda birçok tank kaybettiler ve mitralyöz ateşi altında biçildiler.

İste bu dakikada Rus erkânı harbiyesi ricat emrini vermiştir. Rus kuvvetleri Sallaya doğru çıkmış ve orada tevakkuf etmeden Salla meale doğru çekilmiştir. Korkunç bir soğuk hüküm sürmektedir.

20 kilometre ricat

Stokholm 22 — Finlandiyanın aksayıl şimalinde Ruslar, ricat halindedir ve Finlandiya ordusunu tehdit eden büyük tehlike bu suretle bertaraf olmuştur.

Ruslar mevzilerini terkederek birkaç noktada 30 kilometre gerlemişlerdir.

Hic izam edilmeksizin denilebilir ki, İsviç askerî mahfellerinin fevkalâde korktukları Rus hareketi şimdilik akim kalmıştır.

Fin tayyareleri Leningrada beyanmeleri atılar

Helsinki 22 (A.A.) — Havas: Sovyet tayyareleri bir Fin vapuruna 15 bomba atmışlardır. Bombalar uzağa düşmüştür.

Finlandiya tayyareleri Leningrad bölgesine beyanmeleri atarak halkı hâdiselerin seyrinden ve bilhassa Rus ordusunun feci muvaffakiyetsizliğinden haberdar etmek tedir. Beyanmelerde keza Rus ordusuna da hitab edilerek bu ordunun sevk edildiği harbin emperyalist mahiyeti kaydedilmektedir.

Şehir Haberleri

Balık davası

Memleketimize haricden giren dövizi arttırmak ve dahilde halka balığı iyi ve ucuz bir gıda halinde arzdebilmek için ileri sürülen çareler

Üç gün evvel balık ihracatı hakkında gazetimizde bir yazı intişar etmiş ve bu yazıda kabızmalar arasında vakit vakit baş gösteren ihtilaf yüzünden balık ihraç işleminin sektöre uğradığı ve balıkların müşkül vaziyetlere düşüklükleri yazılmıştı.

İstanbul balıkçılar cemiyetinden gönderilen bir mektubda kabızmalar arasında bir ihtilaf mevzu bahis olmadığı ve bu yüzden balıkların zarar görmedikleri bildirilmişdir.

Memleketimizin kara sularında ve bilhasaba Karadeniz boğazı, Marmara ve Çanakkale boğazı dış methaline kadar uzanan sahada tutulan balıkların gerek lezzet ve nefaset ve gerekse tenevvü bakımından dünyanın hiç bir denizinde yetişen balıklarla mukayese edilemeyeceği malûm bir hakikattir.

Böyle olduğu halde bu işin iyi organize edilememesi yüzünden ne komşu memleketlere ihraç edilen balıklar ehemmiyetli bir yer kün tutmakta ve ne de dahilde halk mükemmel bir gıda olan balıktan bol ve ucuzca istifade edebilmektedir.

Memleketimizden balık alan komşu memleketler Romanya, Bulgaristan, Yunanistan ve İtalyadır. Geçen sene bu memleketlere yapılan balık ihracatı ise 1.108.904 lira kıymetinde ve 10.489 tondan ibarettir. Bunun 3401 tonu Romanya, Bulgaristan ve Yunanistan'a yapıldığı halde bundan 789.488 lira temin, İtalyaya 7088 ton yani diğer üç memleket ihracatının iki misli yapıldığı halde ancak yarısından az yani 319.416 lira gelir elde edilmiştir.

Şu rakamlar ise yazımızda işaret edilen ve bir kabızmanın İtalyaya balıkları evvelce aldıkları fiattan aşağı satmak hakkında yaptığı teklifinin muvafakiyetle tatbik edilmekte olduğunu göstermektedir. Nitekim bu senenin ilk altı ayı zarfında da bu dört memleketle 469.873 lira kıymetinde 6673 ton balık ihraç edilmiş ve bunun Romanya, Bulgaristan ve Yunanistan'a ihraç edilen miktarı 2722 ton olduğu halde bedeli 303.912 lirayı bulmuş, İtalyaya yapılan ihracat bundan fazla yani 3951 ton iken ancak 165.961 lira tutmuştur.

Haddi zatında bu miktarlar deniz mahsullerimiz geniş ve modern bir teşkilatla bağlandığı takdirde namahdud bir miktarda artmak imkânlarını halindedir.

Dış piyasalardan hararetli talepler vukubulmasına ve ihmanda alıcı gemilerin günlerce beklemesine rağmen iptidai vasıtalar.

la yapılan istihsalın düşüklüğü müstahsill, müstehhlik ve alıcıyı memnun bırakmamakta ve asıl bu işde büyük rol oynayanlar vesaiti modernleştirmek ve sürümü arttırmak için hiç bir faaliyet sarfına yanaşmamaktadırlar.

Bu hususta Balıkhanede yaptığımız tetkikat da şu neticeye varmıştır: Balıkhaneye bir günde 115 motor ve yaklaşık 80 bin çift torik getirilmiştir. Saat 8.30 da başlayan müzayedede bu torikler büyük sermayeli mutavassıtlar tarafından çifti 39.42 kuruş arasında fiat bulurak, akabinde de gene kendileri vasıtalarıyla 50 bin çifti İtalyan, 15 bin çifti Yunan ve 10 bin çifti de Bulgar motorilerine satılmıştır.

Müzayede serbest olmasına rağmen sermaye bakımından rakıbsız bir mevkiide bulunan bu mutavassıtlar ifledikleri gibi hareket etmekte ve müstahsilin lehine hareket mevzu bahis olmamaktadır.

Esasen müstahsilin kısmi azamı bu mutavassıtlara borçlu olduklarından, mallarını verilen fiat üzerinden satmak mecburiyetindedirler. Yaptığımız tetkikat müstahsilin malını satmağa mecbur olduğu sermayedarin hiç bir esasa istinad etmeyen keyfi fiatlarında memnun olmadıkları görülmektedir.

Gene bu kabul sermaye sahibi mutavassıtların balık piyasasında da menfi tesiri görülmekte. Mahsulün çok bol ve iç piyasamın bu bakımdan düşük olmasına rağmen balık bir çok füzül ellerden geçerek halka pahalı satılmakta, adeta lüks gıdalar arasında yer almaktadır. Fakir halkın gıda, sı olacak bir kalfite olan torığın müzayedede çifti 40 kuruş olduğu halde, hemen Balıkhaneye kapısında taneşinin 30 kuruş satıldığına görmek de bunu teyid etmektedir. Şehir diğer semtlerinde bu miktar yavaş yavaş yükselmektedir.

Perakendeciler sermaye azlığı bakımından müzayedeye isthaklarını temin için balığın küçük parçalar halinde satılmasının yerinde bir tedbir olacağını ileri sürmektedirler. Bittabi bu muvakkat bir tedbirdir.

Ajâkadarlar, deniz mahsullerimizi kıymetlendirmek memleketimize, haricden giren dövizi arttırmak, dahilde halka balığı iyi ve ucuz bir gıda halinde arzba imkân vermek için bu işin teşkilatlandırılması lüzumunda ısrar etmektedirler. Aksi takdirde bugünkü iptidai vesaitle balık tutumunun ve gayri iktisadî şartlarla balık satışlarının devamı halinde, işin bu şekilde devam edip gitmesi de tabii görülmektedir.

Poliste:

Bir döviz kaçakçısı yakalandı

Dün akşam Kasım adında biri Arnavudluğa götürmek üzere Hamdiye adında bir kadına 100 frank verirken muhafaza memurları tarafından görülmüş ve yakalanarak hakkında takibata başlanılmıştır.

Çavdar ekmeçleri sert buğday'ın yapıyor

Yapılan teftişlere göre çavdar ekmeçlerinin içine konan çavdarın yalnız sert buğdaydan ibaret olduğu, borsada çavdar alınıp satılmadığı tesbit edilmiştir. Çavdar yapan fırınlar sık sık teftiş edilecektir.

Çarşıkapı halkı dün zorlukla ekmeç tedarik etti

Fırında ekmeç bekleyenler

Dün, İstanbul'un bir semti muvakkaten ekmeçsiz kalmıştır. Çarşıkapı civarında üç fırın mevcuttur. Bunlardan birine Belediye ceza vermiş, fırını kapatmıştır. İsmailin fırınında ise hamur yapan makine birdenbire kırılmıştır. Halk, üçün-

cü fırına tehaçüm edince günlük ihtiyaca göre çıkarılmış olan ekmeçler birdenbire bitivermiştir. Çarşıkapı civarında oturanlar bu yüzden dün gece geç vakte kadar fırınları dolaşmış, zorlukla ekmeç tedarik edebilmişlerdir.

Taksiler 10 kuruşta müşteri taşıyacak

İstanbul Vali ve Belediye reisi Lütfi Kırdar, şoförler cemiyeti reisini çağırarak, seyrişehrin intizama konması için alınan tedbirleri izah etmiştir.

Taksiler, Taksimle Eminönü ve Pangaltı ile Karaköy arasında 10 kuruş mukabilinde müşteri taşıyacaklardır.

Doktor Lütfi Kırdar, tramvay işletmesine gitmiş, orada da tramvay seferlerinin yeni baştan tanzimi için umum müdüre direktifler vermiştir. Belediye Bayzıtın Aksaray'a giden nakil vasıtalarının Üniversite kapısından geçerek, iki Karakol binasının önünden Koşkoya inmelerini kararlaştırmıştır.

Model tayyare müsabakası

Türk Hava Kurumunun tertib ettiği model uçak müsabakasına iştirak etmek isteyen amatörler Türk Hava Kurumu İstanbul şubesinde Türkkuşu espektörülüne müracaat ederek kaydolunmakta ve müsabaka şartlarını muhtevi broşürleri almaktadırlar. Hava müsabakası tarihinde İkincikanunun ilk Pazar günü Yeşilköyde yapılacak müsabakada kazananlara kıymetli hediyeler verileceği gibi; en yüksek puan kazanmış olana da şeref kupası verilecektir.

Telâşa Lüzum Yoktur.

DIKKAT:

ALEMDAR ve MİLLİ

Sinemaları

Sayın halkımızdan, büyük bir heyecan uyandırmış olan Türk sinemacılığının şaheseri

TOSUN PAŞA

filmini görmek için seans aralarında tehaçüme meydan vermelerini kat'ilyen rica eder.

Halkın izdihama sebep olacak bir çekide ve istiab hadinden fazla salona girmes zabıtaca menolunmuştur.

İzdihama meydan vermemek için

CUMARTESİ: 1 den

ve

PAZAR: 11 den

Devamlı matineler

çalışacaktır.

Sinema âleminin büyük arslanı

Kahramanlar kahramanı

ERROL FLYNN

Türkçe

ÇALINAN TAÇ

filminde kazandığı zafer tacını kimseye çaldırmayacağını bütün dünyaya bir kere daha ilân ediyor...

Bu şaheser

BUGÜN ve YARIN

LÂLE

Sinemasında

son olarak gösterilecektir.

Ucuz matineler. 1 ve 2.30 da

Mahkemelerde

Bir suçlu mahkemede davacıya hücum etti

Kardeşini yaalamak suçile muhakeme edilen suçlu kardeşine, yengesine, polise ve mübaşire saldırdı

Dün 2 inci Ağırceza mahkemesinde bir davanın ruyeti sırasında, hâdises suçlusunun ani bir asabiyete kapılması mahkeme salonunu ve koridoru dolduran halkı heyecana düşürmüştür.

Hâdises, şudur:

Bir müddet evvel, Edirnekapı dışında bir ağır yaralama vak'ası olmuş, Bahri adında bir genç, kardeşi kadastro memuru Vehbiyi tabanca ile yaralamıştı. Vak'aya sebep Bahrinin ağabeysinin karısı Memnuneye aşık olması, iki kardeş arasında bu yüzden doğan husumetti.

Bahri, yapılan tahkikatı müteakib kardeşi Vehbiyi öldürmeğe teebbüs suçundan, 2 inci Ağırceza verilmişti. Suçlu, geçen celsede dimağen hasta olduğunu ileri sürmüş, mahkeme bu iddia üzerine Bahrinin tıbbî adlide müşahede altına alınmasına karar vermişti.

Müşahede neticesini bildiren adli tıbb raporu dün mahkemede okunmuş ve maznunun aklen hiçbir hastalığa müptelâ olmayıp, cezaya ehliyeti tain bulunduğu anlaşılmıştır.

Maznun, dün raporun mahiyetini öğrenince, kendisinin hasta olduğunda ısrar etmiş ve birdenbire urinden fırlıyarak davacı mevkiinde oturan öiraderi Vehbinin gırtlığına sarılmıştır. Bundan sonra da salonda bulunan Vehbinin karısı Memnunun üzerine koşmuştur.

Derhal adliye polisi, mübaşire ve jandarma maznunu tutmak için müdahale etmişler, fakat mahkeme salonunda sağa sola saldıran Bahri, polise bir tekme vurmuş, jandarmayı eliyle itmiştir.

Nihayet suçlu yakalanarak, güçlükle teskin edilebilmiş ve hakkında zabıt tutularak, cürmü meşhud müddeumumuhine verilmiştir.

Bahri, müddeumumiye verdiği ifade de:

— Ben, ruhen hastayım. Ne yaptığımı bilmiyorum, demiştir.

Maznun, dün geç vakit cürmü meşhud işlerine bakan, nöbetçi Asliye ceza mahkemesine verilmiştir.

Kar fırtınasının rağmen

AZAK - FERAH

Sinemaları her seansda

VATAN KURTARAN ARSLAN

harikalar filmi görmek için İstanbul'un her semtinde koşuşan Sinema meraklıları dolmaktadır. 3 günde ve 2 sinemada filmi ye kadar 10.000 kişi gördü. Daha bütün İstanbul görmeye hazırlanıyor.

SEANSLAR:

FERAH'da 11 - 1 - 3 - 5
7 ve 9 da

AZAK'da 1 - 30 - 1 - 30 - 2 - 30
1 - 30 - 6 - 30 - 8 - 40 da

Bugün **SÜMER** Sinemasında

ALBERT PREJEAN ANNIE VERANAY - LINE NORO

tarafından yaratılan ve Parisin kadınları, aşk ve paranın faciaları ile gece sefahat âlemlerinde dolaşıracak olan

MONTMARTRE GECCELERİ

filmini mutlaka görünüz. Akordiyon kralı ALBERT PREJEAN tarafından teganni edilen ve oynanan VALSLER JAVASLAR ve şarkılar filmidir. Hayat ve aşk filmidir.

İlaveten: EKLER JURNAL yeni herb ve dünya havadisleri

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matineler.

BUGÜN **MELEK** Sinemasında

Zevkine - Güzelliğine - hem şen hem müesir mevzuuna, Şahane bir surette zengin sahnelerine doyamıyacağınız, bütün renkli

KÜÇÜK PRENSES

Boer muharebeleri esnasında geçen müessir bir aşk romanı.

Fransızca sözlü. Başrollerde:

RICHARD GREENE - ANİTA LOUISE SHIRLEY TEMPLE

Filme ilâve olarak: En son FOKS dünya havadisleri.

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matineler.

Bugün **SAKARYA** Sinemasında

Tatil haftası münasebetile fevkalâde bir program:

Büyük ve küçüklerin hoşuna gidecek müntehab bir tenaşa-

1 - CANBAZHANE KRALIÇESİ

Canbazhane ve varyete filmi... Gülmeç ve gözyaşı filmi...

Pierre Larquey ve Fransız SHIRLEY TEMPLE CHOUCHOU

tarafından Fransız sinemacılığının bir harikası

2 - ÇILGIN MEKTEPLİLER

Yeni danslar şerefine gayet güzel bir film.

İlaveten: Yeni FOKS JURNAL son dünya ve herb haberleri

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtlı matineler

Bu Hafta TAKSİMDEN BEYAZITA **SARAY** Sinemasında

kadar bütün Şehir

Görülmemiş bir muvaffakiyetle gösterilmekte olan, sinemada şimdiye kadar görülmeyen zabıt maceralarile dolu ve 3 PALAVRACI KOMİK ve DEV

MAYMUNLARI tarafından harikulâde bir tarzda oynanan

3 PALAVRACI POLİS HAFİYESİ TÜRKÇE SÖZLÜ

İlaveten: FOKS JURNAL en son Harb ve dünya havadisleri

Kahkahalı, Gülüncü ve neş'eli filmi görmek için olan binlerce kişinin KAHKAHA TUFANLA RILE ÇINLIYOR.

Hindistan her hangi bir tehlikeye maruz mudur?

YAZAN

Emekli general H. Emîr Erkiilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

Haritaya bakılınca Hindistanın İngiliz imparatorluğunun ağırlık merkezini teşkil ettiği kolaylıkla görülür. Bu sebeble İngiltere için hayatî bir ehemmiyet taşıyan bu ülkenin yalnız emniyette bulunması kâfi değildir; Büyük Britanya adaları ile olan irtibatının da temin edilmiş olması lâzımdır.

Büyük Britanyanın Hindistanla denizden olduğu gibi karadan yani havadan da irtibatı vardır. Hava irtibatı barış zamanı İtalya - Atina - Mısır - Filistin - Bağdad - Basra üzerinden geçer ve İtalya ile bir harbde Fransa - Malta - Mısır yoluna tahvil olunabilir.

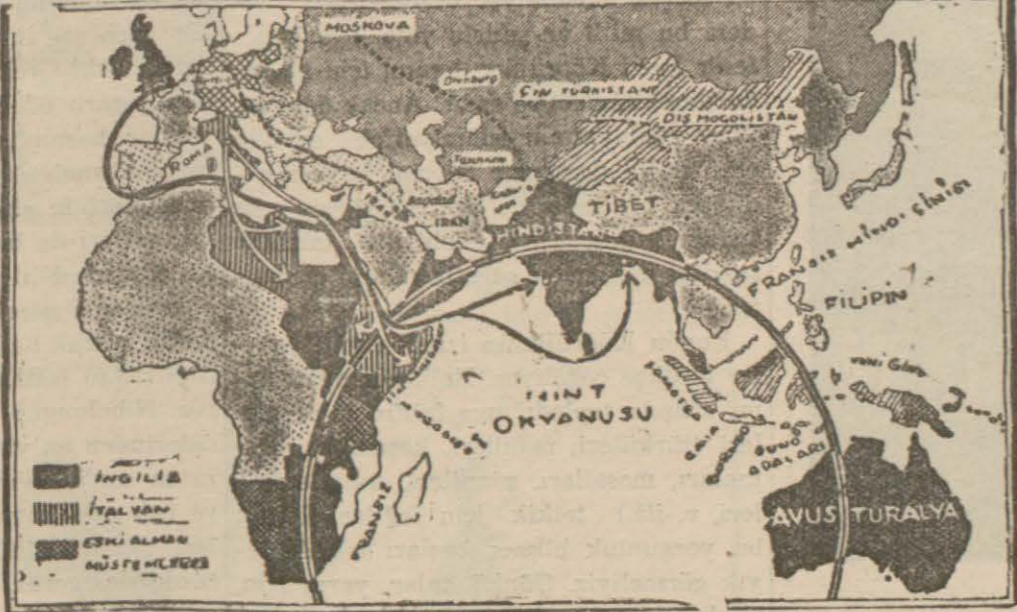
Deniz irtibatlarının en kıyası Cebelüt-Tarik - Akdeniz - Süveyş deniz yoludur. Onun için İngiltere bu yolu eski zamanlardan beri Cebelüt-tarik ve Malta kaleleriyle bizzat Mısır, Şap denizinin cennub kısmını kontrol eden Perim adasını, Adeni, .. ilh elinde tutmakla temin eder.

Fakat İtalya, Habeşistanı zaptedilberi bu yeni müstemele ile emin bir muvasala temini için Süveyş göz koymuştur. Çünkü İngilterenin elinde olan Süveyşin kapatılması İtalyanın Habeşistan ile deniz muvasalasını keser. Bu sebeble İtalya Süveyş yalnız göz komakla kalmamış, aynı zamanda Babülmendebdeki müstahkem İngiliz deniz üssü Perim adasına karşı Assabs mevki ile Doumeirah adasını birer deniz üs ve istihkâmı olarak inşa etmiştir. İtalyanın doğu Akdenizde Kıbrıs karşı 12 adaları ve Malta mukabil Pantelleria ve Linosa adalarını legal ve birer deniz ve hava üssü halinde tahkim etmesi cezalı Libya şimal sahillerinde de deniz ve hava üssü vücade getirmesi gösterir ki o, Akdeniz hakimiyetinde İngiltereyi istihlâf etmek niyetindedir.

Bu suretle İtalya ile İngiltere arasında bir harb zuhûrunda bütün bu üslerle dayanacak olan ve hatırı sayılacak kadar kuvvetli bulunan İtalyan hava ve deniz kuvvetlerinin İngilterenin kısa Akdeniz Hind yolunu, hiç olmazsa bidayette, ticaret ve nakliyat itibarile kesebilecekleri kabul olunabilir. Bu ihtimal mebnî İngiltere Afrikanın garb sahilleri boyunca uzayarak Ümid burnunu dolanan uzun Hind yoluna da hazırlanmış ve emniyet altına almıştır.

Avrupadan Hindistana giden kısa veya uzun deniz yolları ya Babülmendebden veyahud Kaptan geçerek Hind Okyanusuna varırlar. Keza şimal veya cennub Pasifikten Hindistana gelen bütün deniz yolları Avustralya ile Singapur sularından geçerler. Onun için İngiltere, Hind imparatorluğunun deniz emniyetini, haritada görüldüğü üzere, Hind Okyanusunu büyük bir hakimiyet çemberi altına almakla garanti etmektedir.

Hindistanın garantisini temin eden bu azim çemberin tamamlığı eskiden şarkî ve cennubî Afrika Alman müstemelekelerinin çemberde açıkları gediklerle ihlâl edilmiş idi. Büyük Harbde bunların zaptolunarak manda altına konmaları İngiliz çemberinin Afrika cephesini tamamlamıştır. Fakat buna mukabil İtalyanın Habeşistanı zaptederken Şap denizi ve doğu Afrikada kuvvetli bir mevki tutması ve nihayet İtalya Somalisi sahilindeki Mogadişu deniz ve hava üssü, Hind Okyanusunun şimal batısında bir nevi İtalyan kontrolunun tesisine imkân vermiştir. Bununla beraber İngiltere cennub ve doğu Afrikada, Şap denizi cennub mehalinin iki tarafında, Arabistan yarımadasının bütün cennub sahilleri ile

Hindistanın vaziyetini gösterir harita

Basra körfezinde bulunan müstemele, dominyon ve müstahkem deniz ve hava üsleri ile Hind Okyanusuna denizden ve aelülumun batı ve cennub batı semtlerinden gelebilecek her nevi taarruzlara karşı çok kuvvetli bulunmaktadır.

Avustralya, Yeni Gine, Burneo ve nihayet Singapur, Hind Okyanusunu doğu ve şimal doğuya karşı koruyan müstahkem bir hattır. Hong Kong bu hattın bir ileri karakoludur. Avustralya ile Singapur arasındaki Holândaya aid Sund, Cava ve Somatra adaları, Holândanın müstemele işlerinde İngiltere ile sıkı bir işbirliği yapması dolayısıyla İngilterenin buradaki müdafaa sistemini ikmal ve takviye eder. Bu suretle görülür ki Hindistan, Hind Okyanusunun büyük bir muhafaza çemberi içine alınması dolayısıyla deniz cihetinden tamamen emniyettedir.

Hindistanın kara cihetlerinden müdafasını da her şeyden evvel büyük mesafeler temin etmektedir. Büyük Harbden evvel Hindistanda İngilterenin iki büyük rakibi vardı; Almanya ve Rusya.

Almanya garbî, cennubî ve şarkî Afrika sahillerinde kurduğu müstemelekelerle Hindistana denizden yaklaşmakta olduğu gibi Bağdad demiryolu ile karadan ilerlemek istiyordu. Fakat İngiltere ve mütefikleri Büyük Harb neticesinde, Almanyanın deniz kuvvetlerini imha ettikleri gibi müstemelekelerini de cinden aldılar. Bağdad demiryolu artık bir Alman yolu olmaktan çıkmış idi. Üstelik İngiltere Filistinî işgal ve Irakta himaye vazetti. Elhasil Suriyede bulunan Fransa da Hindistanın bir nevi bekçisi oldu. Görülüyor ki İngiltere Hindistana doğru açıktan açığa yürümek isteyen Almanlara bütün Hind yollarını ve bu tarafa doğru adım atmanın bütün imkânlarını kapamağı Büyük Harbde becermişti.

İngilterenin bidayette Boğazlarda yerleşmek ve sonra da bunları kendi donanması için açık bulundurmak istemesi hep Hindistana ve Hind yoluna şimalden gelmesi melhuz olan uzak ve yakın tehlikeleri karşılamak ve icabında bizzat kendi donanmasıyla menedebilmek içindir.

Rusyanın Hindistana karşı teşkil ettiği tehlike Çarlık Rusyasının hem bu yolla sıcak sulara inmek ve hem de Hindistanın servet hazinelerini eline geçirmek arzularından ileri gelir. Çarlık Rusyasının bir hedefi de hasta Osmanlı in paratorluğunun ölümünü tacil ederek Boğazlarla Akdenizde onun yerine geçmekti. Çarlık Rusya aynı zamanda uzak doğuda Pasifik sahillere çıkmak ve burada sular donmayan sıcak bir limana melek olmak azmine düşmüş ve Port Arturu olarak burasını kara ve denize karşı müstahkem bir kale ve müstahkem bir liman halinde inşa etmişti.

Çarlık Rusyanın Boğazlar ve İskenderun istikametindeki yürüyüşüne Almanya ve Avusturya mâni oluyorlardı. İngiltere de Rus - Japon rekabetini daima kırıkleyip beslemekle ve Japonu uzak doğuda desteklemekle Rusyayı Hindistandan çeviriyordu. Bu müvazene Büyük Harbe kadar böylece sürdü.

Büyük Harbde İngilterenin baş hedefi

Almanyanı yıkmaktır; bu sebeble o bu uğurda Boğazları bile Rusyaya vermeği göze almıştı. Fakat Osmanlı devletinin gerek meşrutiyet hareketi ve gerek Trablus ve Balkan harbleri ile nasıl bir azimle uyardığı bilinmiyordu. Eğer Türkiye Boğazları ve Gelibolu yarımadasını muvaffakiyetle müdafaa edemeseydi Avrupa ve Asya tarihin ve coğrafyasının seyri tamamen başkala olacaktı.

Çarlık Rusyasının inhidamında, Türk Çanakale müdafası baş rolü oynamış ve burada dökülün Türk kanları yalnız Türkiyeyi değil, Hindistanı da kurtarmıştı. Eğer Rusya 1917 de yıkılmasaydı onun galibiyetli harb neticesinde Çanakale ve İskenderuna imnesi muhakkaktı. Ondan sonra başlayacak olan İngiliz - Rus mücadele ve rekabetinde ise İngilterenin Hindistanı kaybetmesi pek muhtemeldi. İşte bunun içindir ki Çanakale müdafası yalnız Türkiye ile Akdeniz veya Mısır değil, Hindistanı da kurtarmıştı.

Büyük Harbden sonra İngiltere Hindistanın deniz ve kara emniyetleri itibarile çok ferahlamıştı; çünkü Alman ve Rus tehlike'leri bunların yıkılmaları ile uzun bir müddet için bertaraf olmuştu. İngiltere bu sayede rahata ve uykuya o kadar dalmıştı ki ancak 1935 te İtalyan - Habeş harbi dolayısıyla Akdenizde görüldüğü ilk şiddetli İtalyan mukavemetiyle sarılmış ve uyanmıştı.

İngilterenin bugün de baş harb hedefi, tıpkı 1914-18 de olduğu gibi Almanyanı yıkmaktan ibarettir. Onun içindir ki Sovyet Rusyanın, Almanya dayanaarak, Musul, Bağdad veya Hindistana müteveccih olması muhtemel hareketlerine ancak ikinci derecede bir ehemmiyet vermek istemektedir. Fakat bu harbin uzaması neticesi bir gün gelecektir ki Hindistanın karadan müdafası İngiltere için birinci derecede ehemmiyetli ve hayatî bir mesele olacaktır.

Hindistana karadan taarruz vaziyetinde bulunan büyük bir devlet şimdilik ancak Sovyet Rusyadır. Bu itibarla bunun bu istikametteki taarruz imkân ve vasıtalarile Hindistanın İngiliz bakımından müdafaa ve korunma kuvvet ve kudretlerini tetkik etmek yalnız günün bir mezuu değil, Türkiyeyi de alâkadar eden birinci derece bir askerî siyaset meselesidir ve bu itibarla ehemmiyetlidir.

H. E. Erkiilet

Bir günde dört yangın çıktı

Evveldi gün ve gece şehrimizde dört yangın vak'ası kaydedilmiş ise de, itfaiyenin vaktinde müdahalesiyle etrafa sırayetlerine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Karagümrükte Dervişali mahallesinde Nurettintekke sokağında 23 numaralı evin üst katında mangaldan sıçrıyan bir kıvılcımdan yangın çıkmış ve ateş süratle önlenmiştir.

Pangaltıda Zafer sokağında Manolyan apartmanının kalorifer dairesi tutuşmuş ise de itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Apartmentın sigortalı olduğu anlaşıldığından yangının ne suretle vukua geldiği tahkik edilmektedir.

Kabahtaşta Mahmud Paşaya aid konaktan yangın çıkmıştır.

Nişantaşında Ömerrüşüpaşa sokağında 8 numarada oturan Mikailin evinden yangın çıkmış, itfaiyenin vaktinde müdahalesiyle söndürülmüştür.

Hâdiseler Karşısında

25000 liralık manifatura

Gazetede gördüm: Bir doktor yirmi beş bin liralık manifatura eşyası almış.. Kendisine sorsak belki şöyle bir cevap veriyor:

— Çoluk çocuk için giyecek lâzım dı, aldım.

Desek ki:
— Canım efendim, iyi hoş amma yirmi beş bin liralık manifatura fazla değil mi?

Kaşlarını çatar, elini şakağına koyar:

— Eskiden olsaydı fazla idi, fakat şimdi.. hiç de fazla değil!

— Yani, beş, on, elli, yüz sene hiçbir şey almayacak mısınız?

— Ne münasebet efendim malûm ya ihtikâr var.. Yirmi beş bin lira verdik amma aldığımız ne ki, bir sene bile gitmez.

Bu yalanlarla aldansa aldansa iki yaşındaki bebekler aldandır..

Çuvala sığmayan mızrağın ucu, dile gelip hakikati olduğu gibi ifşa ediyor:

— Yirmi beş bin liralık manifaturayı günün birinde satın yirmi beş bin liranın birkaç misli para kazanacak.

İşin garib tarafı bir doktorun yirmi beş bin liralık manifatura eşyası aldığı haberinin gazetelere geçmiş olmasıdır. Bunu okuyanlar arasından manifaturacı dükkânına gidip:

— Bana on metre patiska lâzım!

Diyene, manifaturacı:

— Maatteessüf patiskamız kalmadı cevabını verirse, patiska istiyen:

— Ben patiska bulurum.

Diyecek, ilk rasgeldiği doktor muayenehanesine girecek. Doktor, yer gösterecek.

— Buyurun söyleyiniz şikâyetiniz neden?

— Neden olacak doktor, yatak çarşafım eskidi.

— Efendim anlamadım. Yanlış gelmiş olacaktır.

— Yanlış mı bilâkis, siz doktor değil misiniz?

— Doktorum amma, şey.. nasıl söyleyeyim akıl hastalıkları mütahassısı değilim!

— Ne çıkar, mademki doktorsunuz.

— Peki amma sizin hastalığınız; benim branşıma dahil değildir.

— Orasını bilmem, doktor; gazete yazdı. Doktorun birinde manifatura eşyası pek bolmuş. Benim istediğim de fazla değil, on metrecek patiska.

★
Bir doktorun yirmi beş bin liralık manifatura eşyası aldığı doğru ise, belki bir mühendis de on bin liralık manikara, belki bir mimar da on beş bin liralık kahve almıştır.

Mühendis, bir yandan bir köprünün hesaplarını yaparken bir yandan da:

— On kuruşluk bir?!

— On kuruşluk bir makine makarası ver!

Mimar bir apartmanın plânını hazırlarken, bir yandan da:

— Yüz yirmi beş gram çekilmemiş kahve ver!

Tarzındaki müracaatleri karşılamak mecburiyetinde kalacaklar. Evet, on beş kuruşluk alışverişler, netice itibarile asıl işlerinden daha kârlı olacağı için, bundan böyle asıl işlerinden hâne iplik, çuval torba, daha bilmem ne doğru olur.

★
Bugünlerde, asıl işlerini bırakıp işe, iplik, çuval, torba ve daha bilmem ne almaya satmaya kalkanları menetmek doğru olur.

Şu veya bu meslek salikleri arasında da tahkikat yapılırsa, sairleri, ressamları, işe karıştırmamak, onları tahkikat çerçevesinden hariçte bırakmak da münasibdir fikrindeyim. Çünkü böylelerin hiçbirinde evine yetiyecek kadar işe iplik alacak para bulunma- liyetli miktarda birşey almamış olduklarından, fazla kârı satmak için külları tahkikine lüzum olmanın bir keyfiyettir.

Tomet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

İnsan vücudunun harareti

Bir insan vücudunun 24 saat içinde neşrettiği harareti toplamak imkânı olsaydı, bu hararet 22 kilo buzu eritir ve bu eriyen buzdan hâsil olan suyu kaynattırdı.

Cebiz elbiseler

On yedinci asra kadar, erkek elbiselerinin cepleri yoktu. Boyna asılı birer torba taşırlar, ve yarılarında götürülmesi elzem şeyleri bu torbalara koyarlardı. Şimdi dünyada cebiz erkek elbisesi yalnız İskoçyalıların eteklikleridir.

En geç yetişen çiçek

Çiçekler içinde en geç yetişen orkidedir. Tohumundan nebat yetişinceye ve ilk çiçeklerini verinceye kadar tam altı sene ister. En nadiri beyazdır. Ancak 16,000 de bir nisbetinde tesadüf edilir.

Altı köşe para

Bütün dünyadaki madenî paralar toparlaktır. Yalnız bir defa Kaliforniyada altı köşeli paralar çıkarılmışlardı. Bunun tarihi 1849, yani 'altına hücum' senesine tesadüf eder. Altı köşe paralar altındadır ve 20 dolar kıymetinde idi.

Okuyucularımıza Cevablarım

«Talihsiz» imzasile mektub yazan okuyucuma:

Dört sene evvel ne söyledimse gene odur. Bu vaziyette hiç bir diyecek yok. Kaderin böyleymiş kızım, insan bazan kaderin karşısında âciz kalır. Mümkün olduğu kadar gönlünü ferah tutmaya çalış, olan bitenleri derin derin düşünme, hayat belki onun üzerinde bir değişiklik yapar, ve şimdiye kadar yaptıklarına pişman olur. İyi bir koca gibi hareket eder, seni de mes'ud etmeye çalışır.. dünya halî bu, değişmeyen ne vardır ki!

Samsun H. H. rümuzele mektub yazan okuyucuma:

Karımı kabahatli bulmakta haksızın, onun arzusunu, senin nef'ine bir arzudur. Herkes gelirinin bir kısmını daima, gelecek günler için saklamalıdır. Gerçi sıhhatine, çalışmak kabiliyetine güveniyorsun, buna gene güven, ve hiç bir zaman fena bir gün ge-

leceğini, sıhhatini, kuvvetini kaybedeceğini düşünme, böyle olmakla beraber binde bir ihtimal dahi olsa, gene atı için saklamak hayırlıdır. Bir kimsenin gün gelip, diğerlerine muhtac olması kadar acı bir şey yoktur.

★
Aykan imzasına cevap isteyen okuyucuma:

Böyle şey olmaz kızım, evli bir kadın her şeyden evvel evinin kadını olacaktır. Sen nasıl erkeğinin her işine karışmak salâhiyetini kendinde buluyorsun, o da senin her işine karışacaktır. Karı koca arasında gerek kadının kocasından, gerek kocanın karısından hale aid hiç bir meseleyi gizlemeleri doğru olmaz. Gizlenen şeyler, birer kabahattir ki gizleniyor.

★
Cihangirden Medih imzasile mektub yazan okuyucuma, mektubunda bahsettiği vak'ayı o kadar kapalı geçmiş ki, böyle bir mektubdan bir hâdiseyi tahlil edip cevap vermeme imkân yoktur. Daha sarîh yazarsa cevab veririm.

TEYZE

«Son Posta» nun zabıta romanı: 30

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMİ

Sarı saçlı adamın firarı

Onu bu tehlikeye biz sürüklemiştik: Kendisine bir şey olursa her halde çekeceğimiz vıdandan azabı büyük olacaktır. Kapı sarsılıyor, fakat hâlâ mukavemet ediyordu. Tam bu sırada yaptığımız gürültüye genç kadının acıklı feryadı karıştı.

Leylâ Hanım

— İmdat, yetişiniz! diye haykırıyordu.

Bu feryadı bir tabanca sesi takib etti ve ondan sonra ses sada kesildi. Nihayet korktuğumuz başımıza gelmiş mi idi? Serkomiser bulunduğu yerde kuduruyordu. Kapı her halde arkasından sürgülü olacaktı. Ne yapacaktık? İkinci kata tırmanıp oradan eve girmekten başka çare kalmıyordu. Serkomiser vaziyeti tetkik etmek üzere bahçeye indi. Ben kapının yanında kalmıştım. Bir aralık kapının arkasında bir sürgünün çekilişine müşabih hafif bir gürültü oldu. Akabinde kapının araladığını hayretle gördüm. Arkadaşlara ses'endim, hep birden içeri hücum ettik. Antrede beyaz bir cisim, mermer bir heykele benzeyen genç kadın ile karşılaştık. Düşmemek için duvara yaslanmıştı. Son derecede bitabdi.

Koridordaki tek pencereyi, işaret ederek

— Oradan kaçtı, koşunuz. Benimle meşgul olmayınız. Yaralı değilim! dedikten sonra cansız bir kütle halinde yere çöktü, taşların üzerine serildi, bayılmıştı.

Müddeumumî muavinini Leylâ Hanımın yanına bırakarak üçümüzü birden pencereye koştuk. Komşu evin bahçesine bakan bu pencere ardına kadar açık duruyordu. Bu sırada ay bulut'ardan sıyrılmış olduğu için bahçe solgun bir ışık ile yarı aydınlanmıştı. Dört bir tarafı ağaçlar ve taflanlarla çevrili idi. Bundan sonra geniş çipek tarhları geliyor ve bu tarhların ortasında bina yükseliyordu. Serkomiser kısa bir tereddüd vakfesini müteakib pencerenin pervazına çıktı ve kendisini aşağı sarkıttı. Zeminle bu pencerenin arası üç metreden fazla değildi. Bahçede yumuşak toprak o'duğu için tehlikesizce aşağı atlanabilirdi. Osman Bey bir müddet muallakta sallandıktan sonra ellerini bıraktı.

Onu takibe hazırlanıyordum ki birden pencerenin hizasındaki taflan kümesinden bir gölgenin fırladığını dehşetle gördüm. Bu gölge yere atlıyan serkomisere doğru hücum etti. Aralarında çok şiddetli, fakat o nisbette kısa süren bir mücadele oldu ve akabinde serkomiserin sesi acıklı bir feryad gibi yükseldi.

— Hay Allah belâsını versin, o!

Serkomiser yere yığıldı, bu sırada Ridvan Sadullah bahçeye atılıyor, serkomiseri yere yıkan vö'ge de tabana kuvvet kaçıyordu. Ridvan Sadullahı takiben ben de bahçeye atladım. Serkomiserin yanına koştuk. Zavallı çenesini ovarak yerden kalkmağa çabalıyorduk.

Bahçeyi beyhude yere aradık

Ridvan Sadullah sordu:
— Yaran falan yok ya, Osman Bey...
— Hayır hocam... Sadece bir yumruk... Vay ito'ğlu it vay... Alacağı o'sun, şimşek gibi çaktı.

Serkomiser çabuk kendine geldi. Elektrik lâmbalarımızı ve tabancalarımızı çıkararak üç koldan taharriyata başladık. Her'isi kaçarken görmüştük. Evvelâ bahçenin o kısmından işe başlandı.

Vaziyeti iyice kavramanız için bu bahçeyi ve evi kısaca tarif etmeliyim. Müstakil şeklinde olan bahçenin bir cephesi Raif Beyin evine bitişikti. Ön cephe ana caddeye, bunun mukabili arka sokağa bakıyor, geri kalan cephe de tıpkı Raif Beyin evinde olduğu gibi ana cadde ile arka sokağı birleştiren bir ara sokak tarafından hududlandırılmış bulunuyordu. Bahçenin ana caddeye ve arka sokağa olduğu gibi bu ara sokağa açılan bir kapısı vardı. Bitişik eve muttasıl cephe müstesna olmak üzere diğer cepheler yüksek duvarlarla çevrilmişti.

Biz taharriyata devam ederken bahçenin ortasında bulunan binanın sakin'eri uyandılar. Evde elektrikli kuryantı, telâhîli koşuşmalar oldu. Arkasından binanın kapısı açılarak pijamalı iki erkek ellerinde tabancalar olduğu halde dışarı fırladılar. Kendilerini teskin etmek ve vaziyeti anlatmak pek te kolay olmadı. Tam bu işi bitirmiştik ki ara sokağa bakan bahçe kapısından içeri koşa koşa üç polis memurunun girdiğini gördük. Bir müddet sağa sola koştuktan sonra durdular. Et raflarına bakmağa başladılar. Bu kapı

bulduğumuz noktadan görülmüyordu. Ağaçlar ve taflan kümeleri' buna mâni olmaktadırlar. Geliş istikametlerine bakarak böyle tahmin etmiştim. Tahminim doğru çıktı.

Ev sahibelerinin yanından ayrılan serkomiser memurlara doğru yürüdü.

— Ne var, ne oluyor?

İçlerinden biri cevap verdi:

— Efendim, bizim bulunduğumuz ara sokağa bakan kapıdan dışarı bir adam fırladı. Bizi görünce tekrar içeri daldı. Biz de kendisini takib ettik, fakat bulaamadık.

Serkomiser birdenbire parladı:

— Hay Allah belâsını versin... Sokağı boş bıraktınız mı geldiniz, orada başka arkadaşınız yok mu?

— Yok efendim...

— Ben size böyle mi tenbih etmişim? Budalalar... Eğer herifi kaçırdınızsa bunun hesabını sizden sorarım...

Durdu. Ridvan Sadullah'a dönerek ilâve etti:

— Portekizli delikanlı bu sefer de yakayı sıyrıldı, galiba hocam... Bizim aptalları aldattı, kapıdan dışarı sahte bir çıkış yaptı. Memurlar bahçeye dalarlar, ken o duvarından aşarak ara sokağa indi. Belki de sokağın öbür tarafındaki evin bahçesine girmek ve duvarı aşmış bahçeden bahçeye geçmek suretile uzaklaştı... İnşallah böyle değildir, haydi, aramaya devam edelim.

Taharriyat yarım saatten fazla sürdü. Nihayet ellerimiz boş olarak Raif Beyin evine döndük. Serkomiserin tahmini tavaffakiyetsizlik karşısında cinayet masası şefinin kendi kendini yediği anlaşılıyordu.

(Arkası var)

EDEBİYAT**Folklor ve Edebiyat**

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Son yıllarda halk edebiyatı etrafında neşredilen eserler, bu sahada çok ciddi bir çalışma devrine girdiğimizi gösteren iftihar verici bir kültür hareketidir. Halbuki, eskiden Türk edebiyatı tarihini Osmanlı imparatorluğunun başından tutturarak bir sürü divan şairlerinin isimlerini sıralamakla devam ettiren yanlış ve eksik tasmin içinde, asıl halk ruhunun akislerini ortaya koyan folklorla pek tabii olarak ehemmiyeti verilmemiştir. İlk defa bu millî ve şuurlu yolu açan profesör Fuad Köprülüye bunun için ne kadar teşekkür edilse azdır. Ancak odur ki, Türk edebiyatının ismiyle evvelki ozanlar ve destanlar devrini hayret edilecek bir sabır ve ilmi araştırma ile tedvin etmiş, Türk edebiyatı tarihine şimdiki mühim ve şerefli yolunu açmıştır.

Bugün Köprülünün izinden yürüyenler gittikçe çoğalıyor. Halk edebiyatı namı altında topladığımız bütün malzemesi (türkölü, mânileri, koşmaları, destanları, masalları, ninnileri, tekerlemeleri, v. ilâ.) tetkik için eğilen bütün bu yorgunluk bilmez başları tebcele lâyık görmeliyiz. Çünkü onlar, yarı için, Türk san'at âlemine en büyük bediaları hazırlayacak olan yüce san'atkarlara materiyel hazırlıyorlar demektir. İşte bu çalışkan başlardan birisi de Pertev Nailî Boratav'dır.

Pertev Nailî Boratav'ın son neşrettiği *Folklor ve Edebiyat* isimli eserin her faslı üzerinde uzun uzun durarak bir hülâsanı çıkarmaya ne kadar isterdim. Ne yazık ki ufak bir gazete tenkidinde buna imkân yok. Maamafih eserin umumi seyri hakkında velev kuşbakışı olsa da küçük bir fikir verebilirim gene kendimi bahtiyar addeceğim.

Kitap, üç kısımdan mürekkebedir ve her kısım ayrı bablara ayrılmıştır. Bu üç kısım şunlardır:

1 — Folklor ve edebiyat.

2 — Folklor, halk edebiyatı ve saz şairlerine aid tetkikler.

3 — Kitap tahlil ve tenkidleri bibliyografya notları.

Kitba sonunda «Romain Rolland'ın iki yazısı» sernamesiyle iki makale ilâve olunmuştur.

Şimdi kitabın ilk mühim kısmını teşkil eden «Folklor ve edebiyat» faslına geleyim.

Muharrir bu kısmı yazarken, İslâmî yetten evvelki ve sonraki bütün Türk destanları bahsine temas etmiştir. Belli ki, gerek bizde, gerek Avrupada müstesrikler tarafından yazılmış olan en mühim eserleri okumuş, her türlü vesikalari tetkik edip süzgeçten geçirmiş, ondan sonra bu terkibi vücuda getirmiştir. Muharrir, birbirini tamamlayan altı uzun makale içinde bütün Türk folklorunun en uzak asırlardanberi devam edip gelen mazarisini bir ayna gibi parlatıyor. Sonra bu kısmın başındaki şu çok doğru hükme ne sevinçle iştirak ediyoruz:

«... Esasen, cemiyetin iptidai merhalelerinde halk edebiyatı vasıflarını hala eserlerin dışında mevcut değildir; bu itibarla halk edebiyatı eserleri bir taraftan iptidai bir halde yüksek kültür edebiyatlarının nümünelerini verirler.»

Halk edebiyatı motiflerinin, bilhassa büyük ulusal destanlarının ve dağınık destan parçalarının o harikulade tasvirleri, tahkiyeleri ve tiplerile yüksek edebiyatın nümünelerini verdiğini bütün garb san'at eserleri karşısında görüyoruz. Eski Grek mitolojisinin bu sahada bütün garb edebiyatı tarihine ne büyük eserler kazandırdığı meydandadır. Ceremen efsanelerinin, bilhassa Nibelungen hurafelerinin şimal edebiyatındaki izleri ve eserleri de bunu teyide kâfidir. Nasıl ki Alman dâhi musikişinası Wagner'ın operalarına gerek mevzu, gerek müzik motifi olarak halk edebiyatından ne hayrete şayan tesirler geçtiğini de görüyoruz. Nibelungen hurafelerinin ham maddelerinden en yüksek san'at eserleri yaratılan san'atkârın bu hareketinde millî ve çok eski kaynaklara eğilişin alın terleri vardır. İşte ancak bu suretle dir ki, bizde de, gerek destan, gerek her nevi millî karakterde ve tarihe yardımcı unsurlar olarak dağınık bulunan Türk folklorü hazinesinden bugünkü ve yarınki Türk san'atkarları parlak ve şereflî eserler yaratmağa namzedirler. Bu maziye eğilen alim başların araştırmaları ise bilhassa bu gayeyi hazırlıyacağından dolayı büyük takdire hak kazandıdır.

Pertev Nailî, pek haklı olarak, halk edebiyatı nümünelerinin toplanışında bir hatadan şikâyet ediyor: o da, herhangi bir parçanın bedii kıymeti hesablanmadan devşirilmesi. Halbuki irticale pek müsaid olan bu zeminde her ağızda doğuşan parçanın muhakkak zaptı lâzım gelmemesi fikrinde dir:

«Fakat bu irticali -diyor- başka şartlar içinde, bir nevi klişecilik derekesine inen, aşık kahvelerinin irticalinden ayrılmak lâzımdır.»

Tanzimata kadar halk edebiyatının bütün divan şairlerince nasıl hakir görüldüğü ve ancak Tanzimattan sonra bu noktada bir kıldanışın nasıl başladığı muharririn kitabında ayrı bir fasulla çok iyi gösterilmiştir. Bilhassa eski destanların nasıl hikâye ve roman sahâsına bir hazırlık temin ettiği misallerle anlatılmıştır. Bu arada Namık Kemal, Ziya Paşa, Ahmed Mithat Efendi hakkındaki muhaleleler da dikkate şayandır. Sonra bugünkü edebiyatımızda Reşad Nuri ve Sa'hâhaddin Ali gibi kıymetli şahsiyetlerin halk edebiyatından ne kıymetli ilhamlar aldıklarını da anlatılmaktadır. Fakat eserin en mühim meselesi «Türk destanları neticeler» dir. İşte bu çok mühim faslında İslâmî yetten evvelki ve sonraki epopeisi (bütün destan bakıyeleri de dahil olarak) inceden inceye elenmiş, adeta bir

(Devamı 8 inci sayfada)

«Son Posta» nun tefrikası: 39

BEN ÖLDÜRMEYİ

Yazan: Zeynel Besim Sun

Bendeniz bunu çok zor görenlerdendir. Aşkın hakimiyeti altına girmeden evvel fevkalâde itaatlı olan çocuklar, bu hakimiyetten sonra en cür'etkârane hareketlere kadar ilerlemekten çekinmiyorlar efendim.

— Haydi kızım ben yardım edeyim diyeyim. Bu suretle hayat'arı daha geniş olabilir. Fakat Haşmet Güneşin dün kadar bilmediğim bazı fazihalarını da işittim.

Hayretle doğrularak sordum:

— Nasıl?

— Evet; o benim kızımı değil, bir Alman kızını seviyormuş. Bunu muhtelif arkadaşlarına, o meyanda da refikam Ferhunde bizzat anlatmıştır. Öyle değil mi Ferhunde?..

— Evet efendim..

— Dahası var bay direktör; Haşmet Güneş bir kumarbazdır da...

— Ne gördük, ne işittik efendim; yalandır.

— İşte refikam azizim; öyle değil mi Ferhunde?..

— Evet efendim..

— Eeee.. bu şartlar içinde Haşmet Güneş Neclâ gibi pırlanta parçası bir kız vermek cinayettir bay direktör; n'ale sef mümkün olmayacak...

Mekteb direktörü bun'arı anlatırken baygınlık geçirdim. Bana su verdiler, yüzüme kolonya döktüler. Ortalığı hazin bir sükût kaplamıştı.

İhtiyarımı kaybederek masaya kapandım ve kültür direktörü başta olmak üzere, kadın erkek, bütün öğretmen arkadaşlarına, o meyanda da refikam Ferhunde bizzat anlatmıştır. Öyle değil mi Ferhunde?..

— Evet efendim..

— Dahası var bay direktör; Haşmet Güneş bir kumarbazdır da...

— Ne gördük, ne işittik efendim; yalandır.

— İşte refikam azizim; öyle değil mi Ferhunde?..

— Evet efendim..

— Eeee.. bu şartlar içinde Haşmet Güneş Neclâ gibi pırlanta parçası bir kız vermek cinayettir bay direktör; n'ale sef mümkün olmayacak...

Mekteb direktörü bun'arı anlatırken baygınlık geçirdim. Bana su verdiler, yüzüme kolonya döktüler. Ortalığı hazin bir sükût kaplamıştı.

zat ben gideceğim ve sana kızı almadan buraya dönmeyeceğim!

Atılarak kültür direktörünün dizlerine kapandım. O, bir baba şefkatile saçları oğarsken doya doya, kana kana bir daha ağlamak suretile içimin milyarlarla tonluk zehirinden hiç olmazsa birkaç gramını göz yaş şeklinde dışarıya döküldüm.

Direktörün necib karısı beni eve salmadı. Hiç şüphesiz kendi altlarından ayırdıkları bir yatağı, yere, bana serdiler. Bu suretle mendilimi ısrarak kendi kordime bir daha ağlamak imkânını buldum.

★

Nec'â!.. Nihayet korktuğum felâketle karşılaştım; babamın karısı, gençliğini, güzelliğini babası yasında bir adama tahsis etmek suretile giriştiği mücadelede muzafferdir. Ben onun, önce mukaddes,

duygularına taarruz etmişim; o, benim varlığıma hançer sallamak suretile mukabelede gecikmedi. Bu yaranın şifa bulmasına imkân yoktur Neclâ; Ferhunde'nin yırtıcı bir aleti olmak menzilesine düşen baban, çiğnerimi bura bura parçaladı. Şimdi, kucak kucaka yattığım iztirabımla beraber ölümü bekliyoruz.

İnsanlar bu dünyada tek hakikat olan ölümle karşılaşıncıya kadar, tynetlerine göre; yalan, riya, cinayet, tabasbus, menfaat, rüşvet, hiyanet, her me'aneti irtikâb edebilirler. Fakat acı ve değişmez hakikate karşılaştıkları dakikadan son nefeslerini verinceye kadarki zaman zarfında üç aylık bir masumdan farksız olurlar. Artık ondan kasma makrun bir sözün işitilmesine imkân yoktur. Binaenaleyh sen de benim şu sözlerime, bir muhatzirim son sözleri olduğu için, kat'iyyen itimad etmelisin:

Ömrümde bir defa dahi kumar çına

mış değilim. Babana sefih bir kumarbaz olarak gösterilişim, müthiş bir alçaklıktır.

Alman kızına gelince: Evet Neclâ; Berlinde Lizbet Zaydel isimli bir kızla seviştik. Onun için buhranlar içinde çirpindüğüm günler az olmamıştır. Bana hiyaneti üzerine hümmalı bir başla yurduma döndüğüm zaman kalbim fasilasız bir şekli' de kanayordu.

Fakat seni gördükten sonra anladım ki Nec'â; benim Türk ruhum Lizbet Zaydelin Alman varlığında ancak muhakkak sen sevmeye başlamıştır. Ben, Berlinde, onu değil, onun aynen bana benzeri zeyni maddi mevcudiyetinde gene seni sevmişim. Bu hakikati, seni maddi ve manevi varlığımla bir kül halinde sevmeye başladığım zaman fark edebildim.

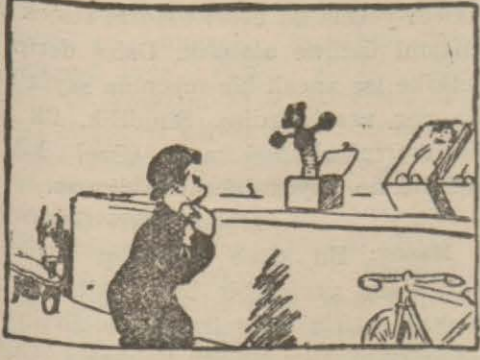
Bana, benim aşkıma inanmanı isterim Neclâ!.. Berlinde, sana benzediği için, sadece bir vücud; etten, kemikten, kandan ve sinirden mürekkep a'elâde bir vücud sevmiştim; burada ise bu vücudün maddiyetini aşkımla ikinci p'ânıma düşüre rek ondan evvel ve ondan üstün olmak üzere senin ruhunu, manevi varlığını sevdim.

Kurtuluşu, beynine kırk paralık bir kursun yerleştirmekte düşünen bir bedbahtın son sözlerinden istibaha düşmel. İnan bana Neclâ!..

(Arkası var)

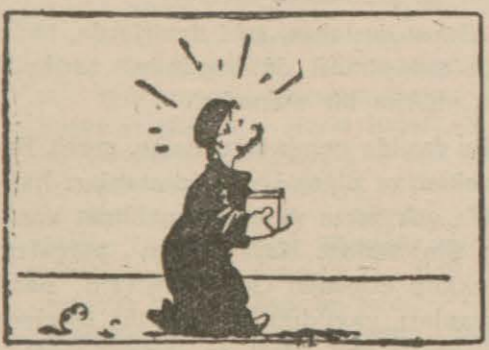

Korkutanın korkusu

— Ne güzel oyuncak, kutu açılınca bu oyuncak fare ortaya çıkacak.

— Bu oyuncak alır, bununla herkesi korkuturum, ben de gülerim.

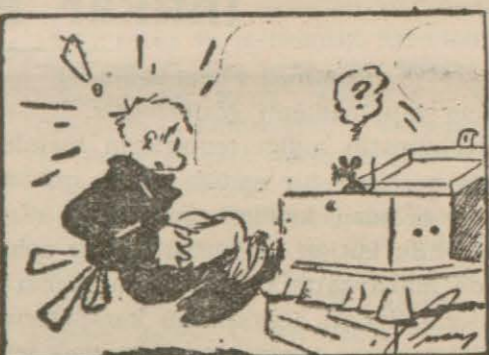
— Çocuk nasıl da korktu.

— Şimdi başkasını korkutayım.

— Bebeğin dadısı da korktu.

— Hele şunu şuraya bırakayım!

— Ekmek sandığından biraz ekmek alıp yiyeyim, karnım da ne kadar acıkıyordu. Sonra gene başkalarını korkuturum.

— Ekmek sandığını açınca bir fare çıktı, kendi avaz avaz bağırdı: — Aman aman burada fare var.

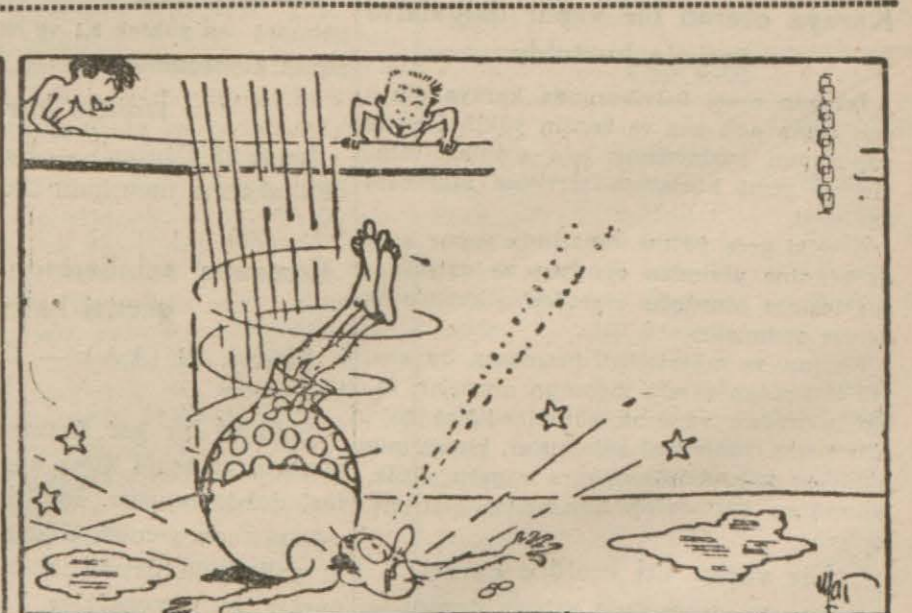
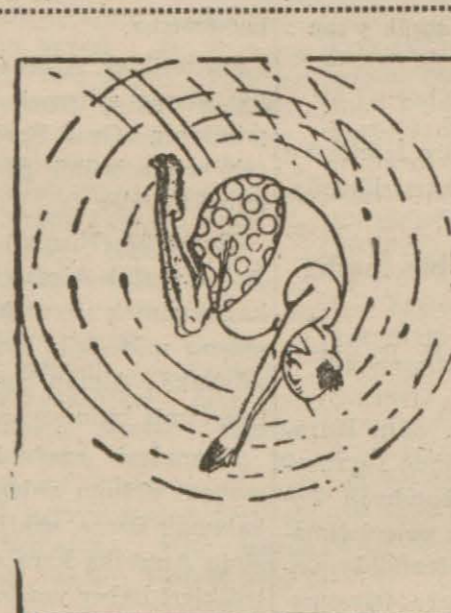

Bay Tezer aceleci, aceleci olduğu kadar da dikkatsiz bir insandı, bir gün bir arkadaşla lokantaya gitmişti. Bastonunu bastonluğa bıraktı.

Yemeklerini yediler, tam çıkarırken Bay Tezer şapkasını alıp giydi, bastonunu da bastonluktan alıyor zannile.

Bastonluğun yanında oturan masada zayıf kısa boylu adamı burundan yakalayıp çekip almıştı. Adam:

— Aman!
Diye bağırınca, işin farkına vardı.

Bay Tekin, yüzmek ve suya atlamak öğrenmişti.

Yüzme havuzunun olduğu yere gitti, atlama tahtasının ucuna kadar yürüdü.

Kendini tahtadan aşağı bıraktı, herkes ona bakıyordu.

Havada iki taklak attıktan sonra baş aşağı havuza indi.

Fakat havuza düşer düşmez genesi kırılmıştı. Çünkü o gün, havuz tamir edileceği için su-

yu boşaltmışlardı. Bay Tekin de taşın üzerine düşmüştü.

MONOLOĞ:

Eşyanın canları sıkılmaz mı?

Şimdi karşınıza geçtim, ellerimi cebime koydum, durdum. Farzedin ki, hiç hareket etmiyorum, hiç konuşmüyorum. Sa dece duruyorum. Siz bana bakıyorsunuz, ben size bakıyorum.. Beş dakika geçiyor, on dakika geçiyor, beş gün geçiyor, on gün geçiyor.

Ne o, daha lâfından sıkılmaya başladınız. Sanki günlerce o koltuklarda oturdum, sanki ben de günlerce karşınızda durmuşum gibi bir hal aldınız. Tahammül edilir şey değil, değil mi? Hakkımız var. Ben de sizin karşınızda, eller cebde günlerce durmuşum gibi, içime bir sıkıntı bastı.

Bunu anlatmaktan maksadım: Biz insanlar kendimizi düşündüğümüz gibi eşyayı da düşünmeliyiz.

Meselâ bir odadaki bir kanape odanın bir köşesine bırakılır, piyano şöyle şu tarafa konulur. Duvardaki tablo hep aynı yerdedir. Bunların canları sıkılmaz mı, kendimizi düşünen bizler, hiç bir zaman onları düşünmeyiz, onlarla alâkadar olmayız, canları mı sıkılıyor, yer değiştirmek mi istiyorlar, bacakları mı yoruldu, biraz arkaüstü uzanmaları mı lâzım; böyle şeyler'e alâkadar olduğumuz vaki değildir.

Haksızlık efendim, hata efendim, olmaz efendim, olamaz efendim.

Ben bunları şimdi hatırlamış değilim ha! Geçen Pazar hava yağmurlu idi, bir yere gidemedim, evde kaldım. O zaman aklıma geldi. Annemle babam kendi odalarında oturuyorlardı. Babam gazete okuyordu. Annem yün örüyordu. Onları bıraktım. Bizim misafir odasına geçtim. Misafir odası da odalar arasında en ihmal edilenidir. Demek istediğimi biraz çapraşık söyledim. İhmalden maksadım; toz toprak içinde boş, örümcekler tutmuş olması değil, bizim evde misafir odası hiç bir zaman toz toprak içinde kalmaz, örümcek tutmaz. İhmalden maksadım, eşyanın yeri hiç değişmez demektir. Misafir odasında her şey yerli yerinde durur. Ve misafirler kazaen sehpayı biraz bir tarafta çekseler, koltuklardan birini bir parmak yerinden kımıldatsalar, onlar gider

gitmez annem derhal gene yerli yerine yerleştirir.

Misafir odasına girdim. Evvelâ sehpalardan başladım. Tepesi aşağı gelseler hiç fena olmayacaktı. Ayakları birer minare gibi yükselecekti. Hemen sehpaları tersine çevirdim.

Zavallı koltukların ayakları senelerden beri ne kadar yorulmuşlardır. Koltuğun ağırlığını çekerler, üzerine oturanların ağırlığını çekerler. Onları bir müddet için yere yatırmak ve istirahat ettirmek çok hayırlı bir iş olurdu. Koltukların birinden başladım. Bu iş hiç de kolay olmayordu. Koltuk hafif değil, sonra yere yatırırken gürültü edersem de iyi olmazdı. Annem, babam gürültüyü duyar duymaz gelirdi. Halbuki ben onlara misafir odasının eşyasını tamamen değiştirdikten sonra gösterecektim.

Her ne ise uğraşa uğraşa koltukları yere yatırdım. Kanapeyi yatırmak, koltukları yatırmaktan daha güç oldu. Hatta bacağım altında kaldı da acıdı.

Bütün bunlar olup bittikten sonra annemle babamın oturdukları odaya gittim: — Anne, baba, dedim, misafir odasına gelip bakın, ne güzel oldu.

Annem, babam misafir odasına bakmadan birbirlerinin yüzlerine baktılar, sonra bana döndüler:

— Demindenberi ortalarda yoktun, sakin münasebetsiz bir şey yapmış oluyasın!

Anneme babama da hiç yaranamam, ne yapsam, daha görmeden münasebetsiz bir şey yaptığıma hükmederler.

— Gelin, görün; çok beğeneceksiniz, dedim.

Ge'diler, gördüler, işte o zaman benim başıma geleni siz görseydiniz, babam, kulağımdan yakaladı:

— Seni gidi seni, bu ne hal.

Bir şey söylememe vakit kalmadan kulağımdan çeke çeke odama götürdü. Kapıyı üzerime kapadı. Ve tam bir hafta da beni ne gezmiye götürdü, ne de bir istediğimi aldı. ★★

Yeni Bilmecemiz

Bu adam ellerini bu vaziyette tuttuğuna, ve epey de zahmetle yürüdüğü belli olduğuna göre bir iş görüyor. İşi nedir; bu işi görenlere ne derler. Bunları bilerseniz resmi gazeteden kesiniz ve altına adamın ne iş gördüğünü, bu işi görenlere ne denildiğini yazıp bize gönderiniz. Doğru bilenlerden bir kişiye bir futbol topu, iki kişiye, el işi altı kişilik peçetelik, iki kişiye birer Şirley albümü, diğer elli kişiye de ayrı ayrı güzel ve kıymetli hediyeler vereceğiz. Hediyeler Son Posta hatıralıdır. Hem sizde birer hatıra olarak kalacak, hem de işinize yarayacaktır. Bunların arasında dolma kalem, kurşun kalem, hokka, sabun, dünya kalemtraş, albüm, muh tıra defteri, diş fırçası, diş macunu, ayna gibi eşya vardır. Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmeceni bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecem» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

Akıbetlerinden endişe edilen 40 balıkçı kurtuldular

(Bastarağı 1 inci sayfada)

elinden müşkülâtla kurtularak salimen yerlerine avdet etmişlerdir.

Fırtınanın bilhassa şiddet kesbettiği 18 ile 18,30 sularında balıkçılar Boğazın muhtelif noktalarına dağılmış bulunuyorlardı. Hava, daha evvel bu derece şiddetli bir tahavvül emareleri göstermediği için balıkçılar işlerine devam etmişlerdir. Fakat birdenbire batıya doldurarak karayele çeviren rüzgâr denizi allak bullek etmiş, göz gözü görmeyen bir tipi altında dalgalar müthiş bir şiddetle coşmağa başlamıştır.

Ne yapacaklarını sırasın balıkçılar selâmeti biran evvel sahile kapağı atmakta bulmuşlar, fakat bir kısmını dalgalar sürüklemiştir. Balıkçıların bir kısmı saatlerce uğraştıktan sonra Kancıca koyuna kapı atmışlar, bir kısmı Anadoluhisarına çıkmışlardır. Dalgalar çok şiddetli olduğu ve göz görmediği için bir kısmı sürüklenmişler, gece yarısına kadar mücadeleye devam etmişlerdir. Gece vakte kadar dönmeyen balıkçıların aileleri ve arkadaşları akıbetlerinden endişeyle dükere işkelerle toplanmışlardır. Bilhassa Çubuklu işkeleri gec vakte kadar kazazede havikelerinin dönmelerini bekleyenlerle çok kalabalık olmuştur.

Fırtınanın muhtelif noktalarına iltica eden balıkçılar birer ikişer gelmeğe başla-

mışlar, nihayet dün hiçbir ziyat olmadıkları anlaşılmıştır.

Balık tutmakta iken fırtınaya tutularak muhakkak bir ölümden kurtulan Etem Ercan, İbrahim Özat ve Ziya Özat isimli üç balıkçı dün başlarından geçen hâdiseyi bir muharririmize şöyle anlatmışlardır:

— Balık tutmak üzere Çubuklu işkelerinden öğleden sonra ayrıldık. Hava iyi değildi ama, şiddetli bir fırtına çıkacağına dair bir âlâmet te yoktu. Fakat saat altıya doğru birdenbire bora patladı. Ne yapacağımızı şaşırarak, hemen küreklerle sarılarak en yakın sahile bulmağa çalıştık.

Karanlık ve tipi nerede olduğumuzu belli etmiyordu, yalnız bazan aralanan jri damlalar arasında tek tük ışıklar seziliyor, bu tarafa çevrilmeye uğraşıyoruz. Fakat rüzgâr ne ileri, ne de geri gitmemize imkân bırakmıyordu. Artık kurtulmaktan ümidi kesmiştik. Lâkin buna rağmen bütün kuvvetimizle küreklerle asılıyor, sahilî tutmağa uğraşıyorduk. Meğerse vâhaların önüne sürüklenmiş, pencerelerden halk korku ile bizi seyredermiş. ne ise gücubâ kendimizi Kancıcaya attık. Bitkin bir halde idik. Birçok arkadaşlar da öteye beribe sığınmışlar. Allahın denizin üzerinde her zamanki gibi yüzlerce sandal yoktu. Yoksa hepsi birbirine çarpacak parçalanırdı.

Fırtına devam ediyor

(Bastarağı 1 inci sayfada)

yer Karadeniz olduğundan, dün Karadenizden limanımıza hiçbir vapor gelmemiş ve aynı suretle limanımızdan da Karadenize hiçbir vapor hareket etmemiştir. Yalnız evvelki gün gelmesi icab eden Ege vapuru dün akşama doğru bir müşkülâtla limanımıza gelebilmiştir. Ege vapuru kaptanının Devlet Denizyolları Ummum Müdürlüğüne verdiği rapora nazaran vapor volda birkaç defa tahlika atlattır. Dalgaların kaptan köşkünü aşmış olmuştur.

Aksu vapuru İneboluya sığındı

Fırtına esnasında denizde bulunan Aksu vapuru da birkaç defa tehlikelere atılmış, nihayet bir müşkülâtla İnebolu limanına sığınmıştır. Aksuden dün Denizyollarına gelen bir telegrafta vapurun fırtına devam ettiği müddetce İneboluda bekleyeceği bildirilmiştir.

Ülgen vapuru Ereğliye iltica etti

Karadeniz seferine çıkmış olan Ülgen vapuru fırtına dolayısıyla voluna devam etmesi imkânı bulamamış, Ereğli limanına iltica etmiştir. Bu vapor kaptanından alınan bir te'size göre, Ülgen de Ereğli'den simdilik çıkamayacaktır.

Trak müthiş bir tipiye tutuldu

Denizyollarının Mudanya hattına İslıyen Trak vapuru limanımıza gelmek üzere yola çıkmış ise de, yarın saat sonra müthiş bir tipiye tutulmuş, yola devam etmeği tehlikeli bulan kaptan tornistan ederek Mudanyaya dönmüştür.

Fena hava devam etmekte olduğundan Trak vapuru birkaç gün sonra limanımıza gelecektir.

Mudanya hattına İslıyen küçük vapurların sefer yapmaları tehlikeli görüldüğünden, Mudanya hattı seferleri fırtınanın dinmesi ne kadar tatil edilmiştir.

Kemal vapuru Kızılesli önlerine sürüklendi

Evvelki gece sabaha karşı Sirkeci önlerinde demirli bulunan Kemal vapuru demirini taramış, yavaş yavaş dalgaların tesirine kapılarak Kızılesli önlerine kadar gelmiştir. Burada bir saat kadar uğraşıldıktan sonra vapor dalgaların tesirinden kurtarılmıştır.

Dün Denizyolları inspektörlerinden müteşekkil bir heyet bir motöre Kızılesliye gitmiştir. Vapor yedeğe alınarak Fındıklı önlerine getirilmiş, orada demirlenmiştir.

Karaya oturan bir vapor dalgaların tesirile kurtuldu

İki gün evvel Selviyurunda karaya oturan Duna adlı gaz ve benzin yüklü İtalyan vapurunun kurtarılması için acentası tarafından gemi kurtarma servisine müracaat edilmişti.

Evvelki gece fırtına esnasında vapor kendine kendine yerinden oynamış ve dalgalarda tesirile oturduğu yerden kurtularak denize açılmıştır.

Kaptan ve mürettebat fırtınanın bu acıyıp lütfundan evvelâ memnun olmuşlar, fakat sonradan vapurun sürüklenmediğini gördükçe tekin ciddiyetini anlamışlar, binbir müşkülâtle mücadele eden sonra vapuru sürüklenmekten kurtularak limanımıza getirmişlerdir.

Bir vapor iki motöre çarptı

İtalyan bandıralı Sirio vapuru demirli bulduğunda yerden demir taramış, Kuruçesmeye kadar sürüklenmekten sonra orada yatan Perihan adında motöre çarpmış, hasara uğratmıştır. Aynı vapor aynı yerde İhsaniyâda motörüne de çarpmış, onu da hasara uğratmıştır.

Meyva yüklü 12 tonluk Bursabilirliği adındaki motör, başlı bulunduğu yerden fırtına esnasında halatını koparmış, Yemlişte bir büyük kazağa çarparak delinmiştir.

Motörü, birkaç dakika sonra sular doldurmuş ise de, batmadan kurtarılmıştır.

Yalıncaya motörü battı

Şile limanına bağlı 9 tonluk Yalıncaya motörü, fırtına esnasında Sirkeci önlerinde batmıştır. Dün, motor tahlişiyeye teşkilâtı tarafından suları boşaltılarak yüzdürülmüştür.

Helicte iki kişi boğuldu

İtalyan sefarethaneseine ald bir motör, evvelki gece Helicte bir sandala çarpmış, batmıştır. Sandalın içerisinde bulunan 3 kişiden biri kurtarılmış, ikisi boğulmuştur.

Bir motör kayalara çarpıp parçalandı

Zonguldaktan kömür yüklü İstanbulla gelmekte olan İnebolu limanına kayıdı ve Recek kaptanını idaresindeki 29 tonluk «Sulukaya» motörü saat 19 da Boğaz met-halinde fırtınaya yakalanmış ve bu yüzden bir müddet sonra motörü bozularak suların cereyanına kapılmıştır.

Saat 21 e kadar ümitsiz bir halde, korkunç dalgaların mücadeleye eden motör, nihayet Adacaklar mevkiindeki kayalara çarparak parçalanmış ve batmıştır.

Motörde bulunanlardan Recep kaptanla oğlu 18 yaşında İbrahim, tayfalarından Mustafa ve İnebolulu İbrahim boşmuşlardır. Diğer tayfalar Mustafa ve Değirmenci namıyla maruf Ahmed müşkülâtla kurtarılabilmişlerdir.

Hava raporu

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre; hava yurdun Trakya ve Ege bölgelerinde çok bulutlu ve yer yer yağışlı, diğer bölgelerde kapalı ve yağışlı geçmiş, rüzgârlar her tarafta umumiyetle şimalî istikametten kuvvetli ve yer yer fırtına şeklinde esmiş, Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdenizde şimal fırtınası devam etmiştir.

Dün İstanbulda hava çok bulutlu ve fırtına ile karlı geçmiş, rüzgâr şimalî istikametten saniyede 6.8 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava tazyikli 1027.1 milibar idi. Sühnet en yüksek 5,1 ve en düşük 5 santigrad kaydedilmiştir.

İzmitte kar

İzmit 22 (Hususî) — Bugün İzmitte ve mülhakatına mevsimin ilk karı düşmüştür.

Romanya sahillerinde bir İngiliz gemisi battı

Bükreş, 22 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Şiddetli bir kar fırtınası, dün, Karadenizde ve aşağı Tuna üzerinde şayrüseferi durdurmuştu. İngiliz bandıralı Tomis sarniki gemisi, Gurgin petrol limanının yakınında batmıştır. Müteaddid vapurlar ve romorkörler hasara uğramıştır. Sahilde hararet derecesi sıfırdan aşağıya on beşe düşmüştür. Bükreşte bütün trenler mühim tehlikelerle gelmiştir. Hükümet merkezinde fırtına oldukça ehemmiyetli hasarat yapmıştır.

SPOR

Yarın yapılacak lig maçları

Lig maçlarının ikinci devresine, yarın üç sahada birden yapılacak oyunlarla, başlanılmaktadır. Haftanın ve hattâ ligin en mühim karşılaşması Taksim stadında Galatasarayla, Fenerbahçe arasında yapılacaktır. Bu iki kıymetli klübümüzün aralarında yaptıkları her karşılaşmanın memleketle u. yandırdığı büyük âläka malûmdur. Maçın bu hususiyetinden başka lig şampiyonluğu üzerinde de büyük rolü vardır. Her iki takımdan birinin ve bilhassa Galatasarayın mağlûbiyeti, kendisinin lig şampiyonluğunu hemen hemen kat'i olarak uzaklaşması demektir. Çünkü bu birinci devre sonunda Fener 3. Galatasaray 5 puan geçen Beşiktaşın iki puan aşağısına düşmesini mücbir olacaktır. Lig şampiyonluğundaki ümidlerinin kırılmaması için her iki takımın da yarın yapacakları çok sıkı karşılaşmanın büyük heyecanla takib edileceği muhakkaktır. Fenerbahçenin bu mühim maça nasıl bir kadro ile çıkacağı, Yugoslav mağında fena halde sakatlanan Fikretin oynamayı oynayacağı malûm değildir. Galatasaraydan da sakatlanan Cemil'in oynamayacağı söyleniyor. Bu takdirde son maçlardan alınan intibalara göre takımların şöyle teşkil edileceği tahmin olunabilir:

Fenerbahçe: Cihad - Fazıl, Lebib - Ömer, Esad, Hayatî - K. Fikret, Melih, Yaşar, Rebil, Basri.

Galatasaray: Osman - Faruk, Adnan - Musa, Enver, Celâl - Salim, Eşvak, Salâhatin, Budurî, Sarafim.

Fenerin kaledeki üstünlüğüne rağmen Galatasaray bek hattında çok, hafı hattında az bir üstünlüğe maliktir. Her iki forvetde bize müsavat vardır. (Cemil oynadığı takdirde bu hatta da Galatasaray ağır basar.) Fenerlilerin birinci devrede netice almamağa çalışacakları ve çok gayret sarfedecekleri muhakkaktır. Galatasaray müdafasının muvaffakiyeti takdirinde forvetin çabuk yorulması Fener müdafasının zafından ikinci devrede istifadeye çalışacağı tahmin olunabilir. Birinci devreyi galib vaziyette bitiren takımın maçı kazanmak şansı çok artacaktır. Takımların kuvvetine nazaran maçın normal neticesi Galatasarayın kazanmasıdır. Fakat âşub kudretli, serliğe kapılmak, bir takım sakatlıklar v.s. gibi âmillerin de büyük rol oynayacağı böyle bir müsabakanın neticesini kat'iyetle kestirmek mümkün değildir.

Bu maçın evvel Taksim stadında İsporla - HİHİHİ karşılaşmasını ve yeni kadrolarını göreceğiz.

Haftanın ikinci mühim karşılaşması Serref stadının yeşine birinci küme maçı olan Vefa - Beykoz oyunudur.

Kuvvetçe müsavat arz eden takımların zevkli bir oyun çıkarmaları beklenir. Fener stadında: Beşiktaş - Topkapı ile, Süleymanlıye - Altıntuğ ile karşılaşacaktır. Beşiktaşın kazanmakta güçlük çekmeyeceği bu maçı nesi bir kadro ile oynayacağı. Hüsnü ile Haktun'un sakatlıklarının ecep geçmediği bakımından merakı doğurur. Süleymanlıye - Altıntuğ maçı müsavir kuvvetçe iki takımın karşılaşması halinde geçecektir. Beşerikçi olan bu maçı az farkla kazanabilir.

M.T. Ö.

Müttefik'ler Alman'lara karşı yeni bir plân hazırladılar

(Bastarağı 1 inci sayfada)

miral Darlan, Portsmouth'daki deniz müesseselerini de ziyaret ettikten sonra, bugün tekrar Fransıya dönmüştür. «Associated Press» Amerikan ajansının muhabirine göre Amiral Darlan'ın Londra seyahati, İngiltere ile Fransanın Almanyaya karşı hazırlanmakta oldukları geniş miyasta müstakbel deniz hareketile alakadardır.

Amiral Darlan Londrada, İngiliz bahriyesi müessisleriyle birlikte, gerek Atlas Okyanusunda, gerekse Manş ve Şimal alınması icab eden yeni tedbirleri kararlaştırmıştır.

Müttefik'ler, Atlas Okyanusunda korsanlığı idame ettirmek üzere Almanyanın münhtehir «Graf Spee» yerine başka bir ceb kruvazörünü göndereceğini tahmin etmektedirler.

Roma 22 (Hususî) — «Kolombo» adlı 32 bin tonluk Alman transatlantiginin yakalanmaması üzere kendi kendini batırmasını müteakib, aynı sularda bulunan «Arauka» Alman gemisi de Floridaya iltica etmiş bulunuyordu.

Hamulesi arasında mühim eşyanın mevcut olduğu anlaşılan bu gemiyi yakalamak üzere, sekiz İngiliz harb gemisinin Amerika kara suları haricinde bekledikleri haber verilmektedir.

Diğer bir rivayete göre, «Amiral Scheer» Alman ceb kruvazörü de «Arauka»nın refakatinde bulunmaktadı.

Amerika makamları bu hususta hiçbir şey söylememektedirler.

EDEBİYAT: Folklor ve Edebiyat

(Bastarağı 6 ncı sayfada)

perveysüzle en hurda köşelerine kadar aydınlatılmıştır. Bu arada, tarihi vesikalarım destanlardan tamamen feragat göstermeyeceklerini tesbit eden şu satırlar ne manidardır:

«Tarihî hâdiseler hakikatte acaba vesikaların en mükemmel tenkidinden sonra elde ettiğimiz şekilde mi vukubolmuştur? Vesikaların en mükemmel tenkidinden sonra elde olunan neticeler bize tarihî hâdiselerin güzergâhını geçireceğimiz belli başlı noktaları verir; yalnız vesikalarla iktifa edip bu noktaları birbirine birleştirirsek bir takım münkesir hatlar elde ederiz. Halbuki içinde yaşadığımız hâdiselerden de kıyas ederek anlayoruz ki hâdisatı birbirini ucuna zaviye'er yapacak şekilde eklenen müstakim hatlarla değil, kıvrımları hissolunmaz münhanilerle çizilen güzergâhı takip ediyor.»

Mü'lif bundan sonra, millî san'at mahsullerinin tarihe nasıl yardımcı ve aydınlatıcı vazifesi göreceğini isbat ediyor ve şu hükmü varıyor:

«Fakat destanın, eski devirlerde, tarihi diye anlaşılması da bugünün tarihçisi için mühim bir vakardır.»

Bu fasılda gerek Oğuzname, gerek Ergenekon ve diğer Uygur destanları hakkında çok derin ve esaslı malûmat vardır. Fin destanı Kalavelâ'nın parçaları tereküp etmeden Gök Türklerin nasıl destanları yaydığı ve sonraki eserlere malzeme teşkil ettiği de gösterilmektedir. İslâmî destanları hakkında da - Manas destanı gibi - faydalı tetkiklerle karşılaşılır. Nihayet Dede Korkut hikâyeleri başlı başına bir makale vücuda getirmiştir. Ne mükemmel tetkik, bütün hikâyelerin nazma yakın parçaları, bunların vezinleri, bu hikâyelerin mevzuları ve bu mevzuların içtimal bakımından tahlili bizde hemen hemen ilk defa yapılmış bir mükemmeliyettir diyebiliriz.

Aynı zamanda Köroğlu vesair destanlarda muharririn bu kitabında tetkik ettiği mevzular içinde kıymetli tahlillere yol açmıştır.

İhtikâr mücadeleleri

(Bastarağı 1 inci sayfada)

amete yapılmadığını göstermiştir.

Hükümetin aldığı tedbirlerin memlekette herhangi bir emtidale darlık imkânlarını ortadan kaldıracığına emin olan müstehlik kütlesi, bugünkü şartlar dahilinde mübayaatta bulunarak sun'î hareketlerle fiyatları artırırların kazançlarını kendi zararına temin etmiş olmak için şuur'u bir hareketle çok zaruri cümıyan mübayaatını kesmiştir.

Bu suretle bir taraftan devlet elile ve diğer taraftan halkın şuurlu hareketile ihtikâr, yayılmak, genişlemek ve beslenmek imkân'arı bulamıyarak yere serilmiştir.

Henüz memleketi yeniden deri ithal edilmiş olduğu halde çiy sığır derileri kiloda 20 kuruş, kösele kiloda 10 kuruş, mamul deriler desimetre murabbaında 10 kuruş düşmüştür. Buna rağmen deri arzı varsa da talep yoktur.

Bu vaziyet, yani mal satan çok olduğu halde ma' almak arzusunda bulunanların görülmemesi hemen hemen öütin ithalât eşyasına şamilidir.

Karpit, kalay, çivi gibi bazı ithalât eşyasından herhalde mübayaat zaruretinde bulunanların da günlük ihtiyaçlarını karşılayacak kadar mübayaat yaptıkları görülmektedir.

Alâkadarlar bu vaziyet karşısında bütün piyasadaki fiyatların artık hakikî bir fiyat olmaktan çıkmış bulunduğunu ve ismen birer fiyat olmak vasfını taşıdığını söylemektedirler.

Ticaret Vekilinin dünkü tetkikleri Şehrimizde bulunan Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu dün de öğleden evvel ve öğleden sonra iç ve dış ticaretimizi alâkadar mevzular etrafında çalışmalara devam etmiştir. Öğleden evvel Vekili Bank Komersiyale direktörü ve diğer bazı iktisadî teşekküller müdiranı ziyaret etmişlerdir.

Vekil çuval, çivi, manifatura ithalâtçılarını da kabul etmiştir. İthalâtçılar kendilerine verilen direktifler dahilinde limitet teşekkülleri vücuda getirmekte ve bu suretle zümre zümre teşkilâtlanmaktadır.

Hükümetçe muhtelif ithalât eşyasının ithalini temin için açılan ve açılacak olan akreditifler bu limited şirketleri hesaba alınacaktır. Bu suretle ithalât bir el-

Kitabın ikinci büyük kısmını teşkil eden makaleler en ziyade saz şairleri hakkındadır. Bunlar arasında bilhassa Aşk Kerem ile Emrah'a tahsis edilen sayfa-ları zevkle ve derin istifade ederek okumamak imkânsızdır. Bundan maada, halk ninnileri, Karagöz vesaire gibi birçok halk edebiyatı nevileri de ayrı ayrı makalelerle tetkik olunmuştur ki, bunlar da eserin kıymetini ayrıca arttırıyor.

Yazımın başında dediğim gibi, bu makalem yalnız bu eseri takdim etmek vazifesini üstüne alabili. Daha derin bir tetkike ise ancak bir mecmua sayfalarında yer verebilirdim. Şimdilik, ilk defa bir eserini okuduğum bu güzel kitabın müellifine hayranlığımı bildiririm.

Halid Fahri Ozansoy

Hamiş: Bu kitabın şenkidim vesilesile, çok âläka verici bir başka kitabdan da birkaç satıra bahsetmeği icbirsinşlık addederim. Bay Hâkim Şevketin «Gülelim, Eğ'nelim» isimle neşrettiği bir eser, Anadolu kasabalarında halkın hayatı gösteren birçok hikâyelerle doludur. Bunlardan ekserisi, geçmiş bir devrin hikâyeleridir. Ancak gerek yazılışlarındaki Ahmed Mithat Efendi üslubundaki sadelik, gerek o zamanlara göre tahlil etmeleri hayatı safhaları noktasından her cihette âläkayı uyandıracak mahiyettedirler. Bunun için, muharririni, halk hikâyeleri sahasına hediye ettiği bu eserin den dolayı takdir etmemek haksızlık olur.

Bay Hâkim Şevketin son zamanda neşrettiği diğer bir eseri de, divan şairlerinden Nâbi'nin oğluna nasihatlerini ihtiva eden «Hayriye» si gibi manzum bir pendnamesidir ki bu eseri'e o eski çağra asrı bir ton ve şekil verebilmiş sayılabilir. Tamamile ahlâkî bir gaye ile yazılmış olan bu kitabın ismi de «Neler yazdım» dır. Hakikaten Bay Hâkim neler yazmamış ki... maamafih gayesinin büyüklüğü nisbetinde yalnız bir şeyi fedâ ediyor: Bir kısım yazarlarındaki zevkin... Bundan da biz değil, olsa olsa ancak Nâbi'nin ruhu incinebilir...

H. F. O.

den yapılacak ve devletçe bunların kontrolu kolaylaşacaktır. Ayakkabıcıların maruz kaldığı deri müşküllerini karşılamak üzere ayakkabıcıların kooperatifine de ağır sığır derileri için akreditif açılacaktır.

Yumurta ihracatçıların toplantısı
Dün yumurta ihracatçıları da Ticaret Odasında Ticaret Vekâleti standard müdürü Faruğun riayasetinde toplanmışlardır.

Toplantıda yumurta ihracatının vaporların limanımıza sık sık işlememesi yüzünden maruz kaldığı müşküller ve standard işleri görüşülmüştür.

Toplantıda yumurtacıların da diğer ihracat maddelerinde olduğu gibi bir yumurta ihracat birliği kuralması ve yumurta ihracatını daha iyi organize edilmesi kararlaştırılmıştır.

Konserve sanayii tenake darlığı çekiyor

Dün, konserve fabrikatörleri namına alâkadarlara müracaat edilerek son günlerde konserve sanayinin tenake darlığı yüzünden müşkül vaziyete düştüğü izah edilmiştir. Konserveciiler bilhassa balık mevsiminde bu darlığın balık konservesi işlerine büyük tesiri olduğu ve senevî 700 bin kiloya vatesirleri olduğu imkânında büyük bir ihtiyacımız ötkendenberi olduğu gibi İngiltereden tedariki imkânlarının temin edilmesini istemişlerdir. Bu müracaat da tetkik edilecektir.

Bir izah

Manifaturacılar Birliği umumi kâtibliğinden bir mektub aldı. Bu mektubda evvelki günkü nüshamızda acı ve gülünç bir lidda başlıklı yazımızda mevzu teşkil eden «Bis» başlıklı yazımızda gazetecilerin narine yandı. Babıâli piyasasına düştük ve Şişhane cina-yeti gibi şişirdiler» mealindeki sözlerin ne manifatura tüccarları ve ne de birlik namına hiç kimse tarafından söylenmediği bildirilmiştir.

Dün, Birlik Umumi kâtibliği bizimle telefonla temasa geçti ve biz de kendilerine İstanbul Mıntaka Ticaret Müdürlüğü namına dolarlarında manifaturacılar birliği bilmiş yapılan içtimada izahat veren Vehbi bilmiş yerek yanında toplanan dört beş zattan birinin «Bis gazetecilerin narine yandı. Babıâli piyasasına düştük ve Şişhane cina-yeti gibi şişirdiler» mealindeki sözlerin ne manifatura tüccarları ve ne de birlik namına hiç kimse tarafından söylenmediği bildirilmiştir.

Dün, Birlik Umumi kâtibliği bizimle telefonla temasa geçti ve biz de kendilerine İstanbul Mıntaka Ticaret Müdürlüğü namına dolarlarında manifaturacılar birliği bilmiş yapılan içtimada izahat veren Vehbi bilmiş yerek yanında toplanan dört beş zattan birinin «Bis gazetecilerin narine yandı. Babıâli piyasasına düştük ve Şişhane cina-yeti gibi şişirdiler» mealindeki sözlerin ne manifatura tüccarları ve ne de birlik namına hiç kimse tarafından söylenmediği bildirilmiştir.

Dün, Birlik Umumi kâtibliği bizimle telefonla temasa geçti ve biz de kendilerine İstanbul Mıntaka Ticaret Müdürlüğü namına dolarlarında manifaturacılar birliği bilmiş yapılan içtimada izahat veren Vehbi bilmiş yerek yanında toplanan dört beş zattan birinin «Bis gazetecilerin narine yandı. Babıâli piyasasına düştük ve Şişhane cina-yeti gibi şişirdiler» mealindeki sözlerin ne manifatura tüccarları ve ne de birlik namına hiç kimse tarafından söylenmediği bildirilmiştir.

Bir Haftalık

RADYO PROGRAMI

CUMARTESİ 23/12/1939

13.30: Program, ve memleket saat ayarı.
13.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 13.50: Türk müziği: Müntehab şarkı ve türküler. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay. Okuyanlar: Safiye Tokay, Mahmud Karındaş. 14.30: Müzik: Riyasetiçimhur Bandosu: (Şef İhsan Künger.) setiçimhur Bandosu: (Şef İhsan Künger.) 1 - İbo. Gotos: Espanyol marşı. 2 - Ant Dvorak: Slav dansı, No. 6. 3 - Paul Fauc: het: Ammon orkestrası için Senfoniden uvertür. 4 - Rimsky - Korsakov: Cabriccio Espagnol. 15.15 - 15.30: Müzik: Cazband (Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı. Ajans ve Meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik: Radyo Caz orkestrası. 19: Türk müziği: Ses ve Saz Geçid konseri. 8 okuyucu ve 6 saz sıra ile. 20: Konuşma. 20.15: Türk müziği: Karışık program. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler, İzzettin Ökte. 20.45: Türk müziği: Halk şairlerinden örnekler. Sadı Ya - yar Ataman. 21: Müzik: Küçük orkestra (Şef: Necib Aşkın.) 1 - Beethoven: Paletik Sonat'ın ikinci kısmı. 2 - Emmerich Kal - son: Faşinksfe operetinden potpuri. 3 - Jos. Gangl: Su üstünde patinaj. 4 - Hump - hries: Eski zamanların hülyası. 5 - Erich E. Ineg: Çigan Entermezzo'su. 6 - Joh. Stra - us: Binbir gece. 7 - Engelberger: Vals Bos - ton. 22: Memleket saat ayarı, Ajans haber - leri; Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambyo - Nukut Borsası (Flat.) 22.15: Konuşma (Ec - nebi dillerde.) (Yalnız kısa - Dalga postası - le. 22.15: Müzik: Melodiler (Pl.) (Yalnız u - zun - dalga postasıle.) 22.45: Müzik: Caz - band (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve kapanış.

PAZAR 24/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı.
12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Seçilmiş eserler. Ankara rad - yosu Küme Ses ve Saz Heyeti. İdare eden: Mes'ud Cemil. 13.30 - 14.30: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necib Aşkın.) 1 - Preire: Ay - Ay (Serenad.) 2 - Gangilberger: Küçük Ay - Ay. 3 - Bizet: Arlesyen süiti. 4 - Mic - toplani, 3 - Bizet: Arlesyen süiti. 4 - Mic - hel: İspanyol serenadi. 5 - Franz Lehar: Tarla konuşun öttüğü yer. 6 - Tschalkows - ky: Romans. 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik: Radyo Caz Orkestrası. 19: Co - cuk saati. 19.30: Türk müziği: Halk türküsü. R. İnebolulu Sarı Receb tarafından. 19.45: Türk müziği. Çalanlar: Ruşen Kam, Reşat Ezer, Refik Fersan, Cevdet Kozan. 1 - Oku - kuyan: Necmi Rıza Ahiskan. 1 - Nihaven - di kebr peşrevi. 2 - Arif Bey - Nihavend Şarkı: (Şarap iç gülfeminde.) 3 - Rahim - bey - Nihavend şarkı: (Saçlarına bağlanalı.) 4 - Reşat Ezer: Keman taksimi. 5 - Nihavend şarkı: (Çözülme zulfüne ey dil - rüba.) 6 - Arif bey - Nihavend şarkı: (Söy - le nedir baki zarın gönül.) 7 - Nihavend: Kebr saz semaisi. 2 - Okuyan: Melek Tok - göz. 1 - Rahmi bey - Hırsarpuselik şarkı: (Bir nevcivnasın.) 2 - Rahmi bey - Hicaz - puselik şarkı: (Dilde artık kalmadı.) 3 - Sel - Pınar - Karoçar şarkı: (Kalbimi ayağına at - sam.) 4 - Osman Nihad - Kürdilhıcakz - kâr şarkı: (Kaç yıl yüreğim sızladı.) 20.30: Ko - nuşma: (Türk tarihinden sayılar.) 20.45: Türk müziği: Fasil Heyeti. 21.30: Müzik: Cazband (Pl.) 22: Memleket saat ayarı, a - jans haberleri. 22.15: Ajans spor servisi. 22.25: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Ya - rınki program, ve kapanış.

PAZARTESİ 25/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı.
12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.) 13.30 - 14: Müzik: Hafif müzik (Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik: Radyo Caz Orkestrası. 19: Ko - nuşma: (Ormanlarımızı tanyalım ve koru - yalım.) 19.15: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Fahre Fersan, Reşat Ezer, Cevdet Kozan. 1 - Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Bimen - Sen - Bestenigâr şarkı: (Derdimi ummana döktüm.) 2 - Şevki bey - Hicaz şarkı: (Af - eye suncum.) 3 - Refik Fersan - Hicaz şar - kı: (Ey benim gonca güllüm.) 4 - Hicaz şarkı: (İndim yarın bahçesine.) 2 - Okuyan: Radife Erten. 1 - Şehnaz şarkı: (Açıldı nevbahar bir gonca gül.) 2 - Sadettin Kaynak - Şehnaz şarkı: (Daldı bir - lahak öter.) 3 - Semsettin Ziya - Hicaz şar - kı: (Kim seni.) 4 - Semsettin Ziya - Şehnaz şarkı: (Denizin dalmasını bekliyorum.) 3 - Okuyan: Muzaffer İkar. 1 - Ferahnâk peş - revî. 2 - Zekâî Dede - Ferahnâk beste: (Söyletme beni canım efendim.) 3 - Lemi - Ferahnâk şarkı: (Lerzan ediyor.) 4 - M. İl - kar - Ferahnâk şarkı: (Gözlerim kan ağlı - yor.) 5 - Sakir Ağa - Ferahnâk yürük se - mâi. (Bir dilbere dil düştü ki mahubub di - lindir.) 20.15: Konuşma: (Terbiye.) 20.30: Türk müziği: Fasil Heyeti. 21.15: Müzik: Kü - çük Orkestra (Şef: Necib Aşkın.) 1 - More - na: Potpuri. 2 - Moussorgsky: İran dansı. 3 - Anton Rubinstein: Feramor operasın - dan bir parça. 4 - Czernik: Rakseden kalb. ler. 5 - Rebikoff: Romans. 6 - Suppe: Ma - ça kızı operasının uvertürü. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, Ziraat, esham - 22.20: Müzik: Küçük orkestra (Yukarıdaki programın devamı.) 22.35: Müzik: Schubert - Bitnemi: Senfoni (Pl.) 23: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve ka - panış.

SALI 26/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı.
12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği. Çalanlar: Fahre Fersan, Veci - he, Refik Fersan, Cevdet Kozan. 1 - Oku -

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kes. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kes. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kes. 20 Kw.

yan: Muzaffer İkar. 1 - Vasılın Kürdilhıcakzâr şarkı: (Gül gibi doşarsın.) 3 - Sel. Pınar - Kürdilhıcakzâr şarkı: (Nereden sevdim o zalım kadını.) 4 - Cevdet Kozan: Ud taksimi. 5 - Lemi - Kürdilhıcakzâr şarkı: (Aç - mam açmam söyleyemem.) 6 - Leylâ ha - num - Kürdilhıcakzâr şarkı: (Çeşmanın gös - ter de gözümlü yâşını dindir.) 7 - Kürdilhıcakzâr şarkı: (Hüseyin şarkı: (Çek - tim elimi gayri.) 2 - Hüseyin Fahri - Hü - seyri şarkı: (Vashnla cana.) 3 - Halk tür - küsü: (Esmerim kiyma bana.) 13.30 - 14: Müzik: Hafif müzik (Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik: Cazband (Pl.) 18.55: Konuşma: (Ankara iklimi.) 19.10: Türk mü - ziği. Çalanlar: Cevdet Çağla, Cevdet Kozan, Kemal Niyazi Seyhun. 1 - Okuyan: Müzey - yen Senar. 1 - Karoçar peşrevi. 2 - Arif Bey - Karoçar şarkı: (Gönül beznî harab.) 3 - Udi Ahmed - Karoçar şarkı: (Zahmı hicranım gibi.) 4 - Neşet Hayri - Karoçar şarkı: (Aşkınla yandım.) 5 - Arif bey. Hü - zam şarkı: (Tal'at eyler.) 6 - Cevdet Çağ - la: Keman taksimi. 2 - Okuyan: Mustafa Çağlar. 1 - Nuri bey - Hicazkâr ağır semâi: (Benim servi hıramınım.) 2 - Udi Cemil - Hicazkâr şarkı: (Lâyık mı sana.) 3 - Hicazkâr şarkı: (Bir yar sevdim Kuşadalı.) 4 - Zekâî Dede - Hicazkâr yürük semâi: (Bülbül gibi pür oldu.) 5 - Hicazkâr saz se - maisi. 19.50: Konuşma: (Su nimetleri.) 20.05: Türk müziği: Bestekar Neyzen Vefalı Rıza Bevin hatırası için. Kendi eserlerinden mü - rekkeb program. Ankara Radyosu Küme Ses ve Saz Heyeti. İdare eden: Mes'ud Cemil. 21: Konser taksimi: Halil Bedîl - Yönetken taiafından. 21.15: Müzik: Radyo orkestrası (Şef: Dr. E. Praetorius.) 1 - G. Paesello: (La Scuffiera operasından uvertür. 2 - J. Havdn: Senfoni «Le Matin» 3 - Adnan say - çın: Divertimento. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri; Ziraat, esham - tahvilât, kambyo - nukut borsası (Flat.) 22.20: Ser - best saat. 22.30: Müzik: Onerlet (Pl.) 22.55: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve kapanış.

ÇARŞAMBA 27/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı.
12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.) 13.30 - 14: Müzik: Küçük orkestra (Şef: Necib Aşkın.) 1 - Mitchell: Cardas. 2 - Lindemann: Volgadan sesler. 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, a - jans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Türk müziği: Müzik Folkloruna aid örnekler. Sa - di Yaver Ataman. 18.40: Türk müziği: Fasil Heyeti. 19.25: Konuşma: (Dış politika Hâdi - seleri.) 19.40: Türk müziği. Çalanlar: Fahre Fersan, Vecihe, Cevdet Çağla, Fefik Fersan. 1 - Okuyan: Sadı Hosses. 1 - Kürdilhıcak - kâr peşrevi. 2 - Udi Ahmed - Kürdilhıcak - kâr şarkı: (Dilerse sadıgım olsun.) 3 - Ye - sarı Asım - Kürdilhıcakzâr şarkı: (Sen gi - lide bir âfeti devran olacaksın.) 4 - Refik Fersan: Tanbur Taksimi. 5 - Arif Bey - Kür - dilhıcakzâr şarkı: (Desme dağ sînel suzanı - mı.) 6 - Halk türküsü: (Bağa girdim ka - mısâ.) 2 - Okuyan: Safiye Tokay. 1 - Bi - men Sen - Bestenigâr şarkı: (Her zaman serde.) 2 - İshak Varan - Bestenigâr şarkı: (Gönül sana çoktan bende.) 3 - Sel. Pınar - Nihavend şarkı: (Hâlâ yaşıyor.) 4 - Falz Kapancı - Nihavend şarkı: (Gel güzelim Camlıcaya.) 20.20: Tensil: Kızlar Ağasından istidâd. (Yazan: Nahid Sırrı.) Unutgan. (Yazan: Ekrem Reşid.) 20.50: Konuşma: (Haftalık posta kutusu.) 21.10: Müzik: Riya - setiçimhur Bandosu (Şef: İhsan Künger.) 1 - J. Sousa: Marş. 2 - Leo. Delibes: Kopol - ya balesinden Vals. 3 - G. Meyerbeer: Uver - tür. 4 - Bourgaull - Ducoudray: «Rapsodie Cambodjienne» Birinci kısım: Introduction, Legend, İkinci kısım: Fete. 5 - B. Godard: Le Tasse operasından Çigan dansı. 22: Mem - leket saat ayarı. Ajans haberleri; Ziraat, Esh - am - Tahvilât, Kambyo - Nukut Borsası (Flat.) 22.20: Serbest saat. 22.30: Müzik: So - listler (Pl.) 22.55: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve kapanış.

PERSEMBA 28/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı.
12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Cevdet Çağla. 1 - Okuyan: Meharet Sağ - nak. 1 - Rauf Yekta - Mahur peşrevi. 2 - Faik Bey - Rast şarkı: (Jaleler saesin.) 3 - Rahmi bey - Mahur şarkı: (Esr ettin beni ey - dilpesendim.) 4 - Gülizar şarkı: (Gözlerimden gitmiyor yanıklarınm altı.) 5 - Mustafa Çavuş - Bayatı şarkı: (Canım tezdîr sabredemem.) 2 - Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - Nuhar Tekyay - Hicaz şarkı: (Ağlams gülmüş cefaya katlanmış.) 2 - Ri - fat Bey - Hicaz şarkı: (Niçin bülbül figan eyler.) 3 - Semsettin Ziya - Uşşak şarkı: (Su salkım söğüdü altı daima.) 4 - Hicaz türküsü: (Bu izmirden çekirdeksiz nar gelir.) 13.30: Konuşma: (Kadın saati.) 13.45: 14: Müzik: Hafif müzik (Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, Ajans ve Mete - oroloji haberleri. 18.25: Müzik: Radyo Caz Orkestrası. 19: Konuşma: (Sihhat saati.) 19.15: Türk müziği: Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Çağla, Şerif İçli, İzzettin Ökte. 1 - Okuyan: Necmi Rıza Ahiskan. 1 - Segâh peşrevi. 2 - Tanburî Ali Ef. - Segâh şarkı:

(Dil harabî aşkınam.) 3 - Udi Ahmed - Se - gâh şarkı: (Zevk olur giryelerim.) 4 - Abdi Efendi - Rast şarkı: (Senin aşkınla çâk ol - dum.) 5 - Arif Bey - Rast şarkı: (Zahiri ha - le bakıp.) 6 - Dede - Karoçar şarkı: (Gir - di gönül aşk yoluna.) 2 - Okuyan: Müzey - yen Senar. 1 - Şerif İçli: Ud taksimi. 2 - Şükür - Muhayyer şarkı: (Yadımda o sevda - lı yeşil gözlerin.) 3 - Sadettin Kaynak - Muhayyer şarkı: (Gökler perisi gibi.) 4 - Sadettin Kaynak - Muhayyer şarkı: (Ne za - man görsem seni.) 5 - Sadettin Kaynak - Muhayyer şarkı: (Sürmeyi göz öldürür.) 3 - Okuyan: Mahmud Karındaş: Seçilmiş tür - küler. 20.15: Konuşma: (Bibliyografya saa - ti.) 20.30: Türk müziği: Fasil Heyeti. 21.15: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necib Aşkın.) 1 - Georges Bizet: İnci avcıları (Fantezi.) 2 - Massenet: «Scenes Pittoresques» 3 - Ga - de: Uvertür. 4 - Leon Jessel: Hayat, sevmek demektir. (Vals.) 5 - Tschalkowsky: Vals. 22: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambyo - Nu - kut borsası (Flat.) 22.20: Müzik: Küçük Or - kestra (Yukarıdaki programın devamı.) 22.35: Müzik: Opera aryaları (Pl.) 23: Mü - zik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve kapanış.

CUMA 29/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı.
12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.) 13.30 - 14: Müzik: Hafif müzik (Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Türk müziği: Fasil Heyeti. 19.10: Ko - nuşma: (Mîlli kahramanlık menkıbeleri.) 19.25: Türk müziği. Çalanlar: Kemal Seyhun, Refik Fersan, Cevdet Çağla, Hasan Gür. 1 - Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Bimen Sen - Ferahnâk şarkı: (Ruhunda bahar aç - ti.) 2 - Bedriye Hoşgör - Eviç şarkı: (Dü - şünmek istemem.) 3 - Cevdet Çağla - Kür - dilhıcakzâr şarkı: (Ah eden kimdir?) 4 - Bimen Sen - Kürdilhıcakzâr şarkı: (Ateş aşkın bile etti esir.) 2 - Okuyan: Aziz Tö - zem. 1 - Kemal Niyazi Seyhun: Kemeçe taksimi. 2 - Yusuf Efendi - Suzınâk şarkı: (Neşeyab etmekte.) 3 - Arif Bey - Suzınâk şarkı: (Uslanmâk hâlâ emel bitmedi.) 4 - Rast şarkı: (Gönül kurtulmuyor derdi elemden.) 20: Türk müziği: Tanbur ve bağlama ile oyun havaları. Refik Fersan ve Sadı Yaver Ataman. 21.10: Tensil: Cürüm ve ceza (Yazan: Dostolevsky. Tercüme eden: Resad Nuri Güntekin.) 21.10: Müzik: Radyo Orkestrası (Şef: Hasan Ferid Alnar.) 1 - G. M. Von Weber: Euryanthe operasından u - ver.ür. 2 - C. Saint - Saens: Le Cœuet d'Om - phele (Senfonik parça.) 3 - M. Glinka: Jo - ta Arragonese. 4 - Z. Kodaly: Maroşek dansları. 5 - F. Lehar: Altın ve gülmüş (Vals.) 22: Memleket saat ayarı, Ajans ha - berleri, ziraat, esham - tahvilât, kambyo - nukut borsası (flat.) 22.20: Müzik: Mozart, Kuartet fa majör (Obua ile) (Pl.) 22.40: Mü - zik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve kapanış.

CUMARTESİ 30/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı.
12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Seçilmiş şarkı ve türküler. Ça - lanlar: Vecihe, Cevdet Kozan, Kemal Niyazi Seyhun. Okuyan: Müzeyyen Senar. 14.30: Mü - zik: Riyasetiçimhur Bandosu (Şef: İhsan Künger.) 1 - J. Markey: Kismet (Marş.) 2 - Chopin: Plonaise. 3 - Rossini: Tancredi u - vertürü. 4 - Saint - Saens: Javotte (Bale.) 5 - J. J. Mayan: Bayram. 15.15 - 15.30: Mü - zik: Cazband (Pl.) 18: Program. 18.05: Mem - leket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haber - leri. 18.25: Müzik: Radyo Orkestrası. 19: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Reşad Ezer, Kemal Niyazi Seyhun, İzzettin Ökte. 1 - Oku - kuyan: Sadı Hosses. 1 - Dilkeşaveran peş - revî. 2 - Zeki Arif - Dilkeşaveran şarkı: (Gez - doluş.) 3 - Zeki Arif - Dilkeşaveran şarkı: (Karanlık ufukta.) 4 - Cevdet Kozan - Ud taksimi. 5 - Zeki Arif - Dilkeşaveran şarkı: (Kim görse seni.) 6 - Zeki Arif - Dilkeşave - ran şarkı: (Açıldı bahçede güller.) 2 - Oku - kuyan: Radife Erten. 1 - Hicaz koş - ma: (Ebrularınm zahmı.) Şevki Bey - Uş - şak şarkı: (Düçarı hicri yar ola.) 3 - Şev - ki Bey - Uşşak şarkı: (Dağlar dayanmaz e - ninine.) 4 - Uşşak türküsü: (Bahçe - ye indim ki güller derem.) 3 - Okuyan: Mus - tafa Çağlar. 1 - Halk türküsü: (Ay doğdu batmadı mı.) 2 - Halk türküsü: (Senin ya - zın kuşa benzer.) 3 - Halk türküsü: (Sarı ma - vi yıldız.) 4 - Halk türküsü: (Asker oldum played.) 5 - Oyun havası. 20: Konuşma. 20.15: Türk müziği: Yeni doğan türkütleri. Kadın küme okuyucuları. Çalan: Sadı Ya - yar Ataman. 20.35: Türk müziği: Saz eser - leri. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Ha - san Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler, İzzettin Ökte. 21: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Ne - cib Aşkın.) 1 - Dvorak: Hümorest. 2 - J. Strauss: Neşeli vals operetinden Bu eler val si. 3 - Beccce: Noturno. 4 - Hans Scholt; Sü - varî vals. 5 - Franz Sadek: Vilyana, sen benim rüyalarımın şehrisin. 6 - Franz Le - har: Çigan aşkı. 22: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambyo - Nukut Borsası (Flat.) 22.16: Ko - nuşma (Ecnabi Dillerde - Yalnız kısa - dal - ga postasıle.) 22.15: Müzik: Sololar (Pl.) Yal - nız uzun - dalga postasıle.) 22.45: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki prog - ram, ve kapanış.

Ek Program

Niğdenin «Elma günü» münasebetiyle 23/12/39 Cumartesi akşamı için Niğdeden gelen halk musikicileri radyoda saat 19 dan itibaren ilân edilen geçid konseri üzerine Niğ - de Halk musikisi edebiyatından nümuneler vereceklerdir.

«Son Posta» nun tarihi tefrikası: 91

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Yağmacıların faaliyeti

Sokak kapılarının ardında kocaman kol demirleri vardı. Sokak başında bir çete göründü mü, bütün ev halkı, evden eve, bahçeden bahçeye, buldukları adamın tâ öbür ucuna kadar kaçmağa hazır la - niyordu. Ayağına güvenen ve yüreği pek bir kişi de pencerelerden birinde gözcü kalyordu. Soyguncular kapiya yaslan - dı mı: «Kaçın!» işaretini verecekti. Artık, ev ev eşyası bakır takımı... Allaha eman - et edilecekti. Geceleri de herkes yarı uyur yarı uyanıktı. Fakat, bu üçüncü gece, gözlere bir damla uyku girmemişti. Akşama doğru idi, İstanbul sokakları - na binlerce tellâl dağılmıştı. Zorbabaş - lar tarafından gönderilen bu tellâlar: «Mahalleli!.. Mahalleli! Uygunsuzların yangın çıkarması vardır. gaflet üzere yatmayın! Mahallenizi bırakıp kaçma - yın!.. Yeniçeri ve sipahi din kardeşleri - niz imdadına gelin!..» diye bağırıyorlardı. «Yangın» kelimesi, İstanbulluların ü - zerinde bir yıldırım tesiri yapmıştı. Mu - azzam payitahtı, birçok defalar binlerce insan ile beraber hemen baştan başa mah - vedenler yangınları. Tellâların haber verdiği «uygunsuzlar» daha akşam ezanı ile beraber görünmeğe başlamışlar - dı.

Her çetenin önünde, yalınayak, baş - kabak ve yahn kılıç serden geciler var - dı. Nâra atarak koşuyorlardı. Arkala - rından, meşaleciler, daha arkalarından da yağmacılar gidiyordu.

Sokağın bir başında görünmeleri ile öbür başında kaybolmaları bir oluyor - du.

Çıplak ayak ile yemeni, nalçalı kun - dura, çizme ve mest çeşid ayakka - bılarını karışık giymişlerine korkunç bö - gümler, nâralar karısıyordu. Mesale - ciler, saçakları, cumbalarından altında bi - rer, ikiser saniye duruyorlardı. Bu sel - geçer geçmez her sokakta en az on beş ev çürdüyorak yanmağa başlıyordu. O zaman, bütün mahalleli, çığlık ve feryad içinde çırpınmağa başlıyor, erkeler ve delikanlılar, kuyu ve sarnicilerden aldık - ları sularla yurdlarını, ocaklarını kurtarı - yorlardı.

Bazan, bir çetenin arkasından bir ikincisi, bir üçüncüsü geçiyordu; ve sokak, en az yirmi otuz yerinden tutuşturul - mus, alevler içinde kalyordu.

Hava sakindi. O gün ölelele doğru di - nen yağmurdan sonra bulutlar dağılmış, gök yüzü, tertemiz, kalaylı, parıl parıl ol - muştı. İhtilâlin bu üçüncü gecesi de vil - dızlarla donanmıştı. Bir vaprak bile ki - mildamiyordu. Eğer hafif bir soluk ha - linde bile olsa, rüzgâr esseydi, İstanbul, baştan bsa bir çıra demeti gibi cayır cayır yanardı.

Bazan bir sokağa, iki başından, iki çete birden giriyordu. Bu karşılımda da kor - kunc bir manzara oluyordu. Evvelâ her iki tarafın serdengeçleri, aralarında beş on admlik bir mesafe kalınca duruyor - lardı, onlar durunca da, arkalarındaki bal - dırı çıplaklar kafilesi de duruyordu. Her iki taraftan da, ne olduğu anlaşılmayan en temiz İstanbul lehçesi, zincirleme kılhan ağzı. Anadolunun muhtelif leh - celerinin İstanbul kırmızı ile asılları, bos - nak, Pomak, Hırvat, Arnavud, Cincene ağızları birbirine karışarak bir homurtu yükseliyordu. Bunu, bir taraftan yükse - len bir nâra bastırıyordu:

— Hey!.. Hey!.. En küçüğümüz kan kırmızı, koltuğa aldık başımızı, bize der - ler Natır Mehmed köçekleri... Hey!.. Hey!

Bunu, karşı tarafın nârası takip edi - yordu:

— Hey!.. Hey!.. Dosta kurbân, düsma - na al kan, bize de derler Pazvand Ah - med usakları... Hey!.. Hey!

Sonra, her iki taraftan, ortaya başları olan bu iki baldırı çıplak çıkıyordu. Tatlı, yumuşak bakmasını bilmiyen gözleriyle birbirlerini tepeden turnağa süzdükten sonra, bu adamlardan biri, Natır Meh - med belinden hançerini çıkarıp ko'unun üstünde oldukça derin bir çentik yaparak buradan sızmağa başlıyan kanının bir kısmını yaladıktan sonra kanlı kolunu karşısındakine uzatıyor, kanından birkaç döl almı da ona yalattıyordu. Sonra, ken - di elle açtığı bu küçük yarının üzerine tuz basıyordu. Bu sefer, aynı hareketi karşısındaki serseri, Pazvand Ahmed de te - karlıyordu. Bu suretle kan kardeşi olu - yorlardı. Hançerlerini de: «Al armağa - yorlar, kan yalattık, karındaş olduk, bir - birimizi dünya ve ahirette annak ge - rektir!» diye değiştiriyorlardı. Göğüslerini aç -ıp kucağa alıyorlar ve birbirlerinin çı - plak göğüslerini öpüyorlardı. Bundan son - ra her iki çete, ters yüzüne geri dönü - yordu.

Fakat, bazan, her iki çetenin başı, Na - tır Mehmed ve Pazvand Ahmed gibi uz - laşacak adamlar çıkmadığı gibi, bir - lerinin can düşmanı kopuklar, serseriler çıkıyordu, o zaman bir taraftan:

— Hey!.. Hey!.. En küçüğümüz kan kırmızı, koltuğa aldık başımızı, bize der -

ler Natır Mehmed köçekleri... Hey!.. Hey!.. nârası yükselince, karşından:

— Hey!.. Hey!.. İşte sokak, işte mey - dan, var mı bize yan bakan, bize de der - ler Kahveci Muslu'nun ayakdaşları... Bre kim olurmuş o Natır Mehmed... Bre yol verin geçelim... Güzellerinizi seçelim, üst tarafımızı biçelim... diye bir ses ce - vab veriyordu, fakat daha söyleyecekleri - ni tamamlamadan iki çete, birbirinin üstüne, iki vahşi hayvan sürüşü gibi at - liyordu. Evlerin pencerelerinde gözcü ka - lanlar, mahalleli den yüreği jayanıklı o - lanlar, kafeslerin ardından, bu kanlı bo - ğuşmayı, hattâ soluk bile almayarak bir ölü sessizliği ile seyrediyorlardı. Küfür, böğürme, can acısı ile yükselen feryadlar, kılıç altında kırılan kemik sesi, çarpışan kılıç ve bıçaklardan çıkan kıvılcımlar, bu boğuşmanın görünmiyen «eyircileri olan mahalle halkının üzerine dehşet saçıyor - du. Fakat çok uzun sürmüyordu. Bir ta - raf eziliyordu:

— Bre tutun kaçıyorlar...

— Bre vurun kahpeleri!..

Yerde can çekişen yaralıların inilti - sine, titrek, kısık, ince ve taze sesler ka - tılıyordu:

— Aman ağacığım kıyma bana... Gençliğime acı...

— Uşağın olayım ağacığım... Kölen olayım ağacığım...

— Tek canıma kıyma da ne istersen vap ağacığım...

Bunları da, galiba gelen çetenin başı olan baldırı çıplığın emri bastırıyordu:

— Bre yiğitler cabuk yoklama... Bre burada fazla durulmaz... kan vardır orta - da... bre cabuk yoklama...

Mesalelerden birinin altında, çetenin kâtipliğini yapan bir serseri koyundan bir kâğıd çıkarıp, «uygunsuz» ların isim - lerini sırasile okuyordu. Her ismin okun - ması üzerine, çoğu kulak tırmalayan kısa birer «burda!» cevabı veriliyordu:

— Baldırı kısa Mehmed!..

— Burda!..

— Serce Mehmed!..

— Burda!..

— Dis'ek Mehmed!..

— Burda!..

(Arkası var)

Ekmekleri kâğıda sarmıyan fırıncılar adliyyeye verildiler

Belediye Encümeni kararı hilâfına o - larak, ekmekleri kâğıda sarmadan satan fırıncılardan, belediye zabıtası ceza al - maktadı.

Bazı fırıncılar, kâğıd buhranını ileri sürerek bu cezaya itiraz etmişler, ihtilâf adliyyeye intikal etmiştir.

Mesaleyi Sultanahmed I inci sulh ceza hâkimi Reşid, tetkik etmektedir. Yakın - da karar verilecektir.

Sokaklara yeniden 27 lâmba takılacak

Şehrın muhtelif yerlerine yeniden 27 lâmba takılacaktır. Bunların biri Şehzadebaşı, ikisi Sultanahmed, ikisi Büyükdere, 17 si Hasköy, beşi Fener civarına takılmış olacaktır.

YAYI - 932 senesinde Beylerbeyi 27 no - luk okuldan aldığımız şehadetnameyi kaybet - tim. Yenisini alacağımızdan eskisinin hükmü yoktur.

164 Mukaddes Arseven

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 22/12/939

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Londra	1 Sterlin	6.21
New-York	100 Dolar	130.36
Paris	100 Fran	2.9222
Milano	100 Liret	6.70
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.1475
Amsterdam	100 Florin	69.0075
Berlin	100 Rayışm.	—
Brüksel	100 Belga	21.595
Atina	100 Drahmi	0.965

Memleket Haberleri

İzmirde türkçe öğrenme kursları açıldı

Gayri Türk vatandaşların türkçe öğrenmeleri için açılan kurslar büyük bir alâka uyandırdı

Okuma yazma öğrenen mahkûmlardan bir grup

İzmir (Hususi) — İzmir Halkevinin şehrin muhtelif yerlerinde açtığı halk dershaneleri, ilk tahsili bütünleme kursları, orta tahsil ve ecnebi dil dersleri büyük bir alâka uyandırmıştır. Bu kurs ve dershanelere 2000 genç devam etmektedir.

İzmir Halkevinin bu sahadaki çalışmaları arasında bilhassa iki teşebbüsü çok alâka uyandırmıştır. Bunlardan bir Müsevi, İtalyan, Rum, Amerikalı ve Fransız gibi gayri Türk vatandaşlar için açtığı «türkçe öğrenme» kursudur. Bu kursa musevilerden başka bilhassa İngilizler büyük alâka göstererek derslere muntazam surette devam ediyorlar.

Halkevinin ikinci büyük teşebbüsü, talih ve tesadüfün hazırladığı sebeplerle hürriyetleri alınmış ve cezaevinde mahkûmiyetini geçirmekte olan kimseler için cezaevi dahi'inde bir kurs açmasıdır. Cezaevindeki kursun talebeleri arasında 12 yaşındaki çocuklardan 60 yaşındaki ihtiyarlara kadar birçok kimseler mevcuttur. Mahkûmlar, cezaevinin dört duvarı arasında vakitlerini öldürmemek için bilgili muallimlerin nezareti altında alfabe öğrenmektedir.

Gece yarısına kadar alfabeyi öğrenmeğe çalışan 18 senelik mahkûmların gösterdikleri gayret, kendilerini yepyeni bir âlem'e karşı karşıya bırakmaktadır.

Dikili yeniden İmar ediliyor

İzmir (Hususi) — Son zelzelede yerle yeksan olan 4000 nüfuslu Dikili kaza merkezile üç köyü yeni baştan inşa edilmektedir. İlk olarak bir hükümet konağı binası inşa edilmiş ve inşaat neticelenmiştir.

Halen çadırlarda bulunan 3000 nüfusu barındıracak olan 12 şer odalı 24 adet pavyon inşaatı da son safhadadır. Pavyonlar ay sonunda açığa kalanlara teslim edilecek ve 264 aile iskân edilecektir. Fotoğraflar yeni hükümet konağını ve inşa halinde bulunan pavyonları gösteriyor.

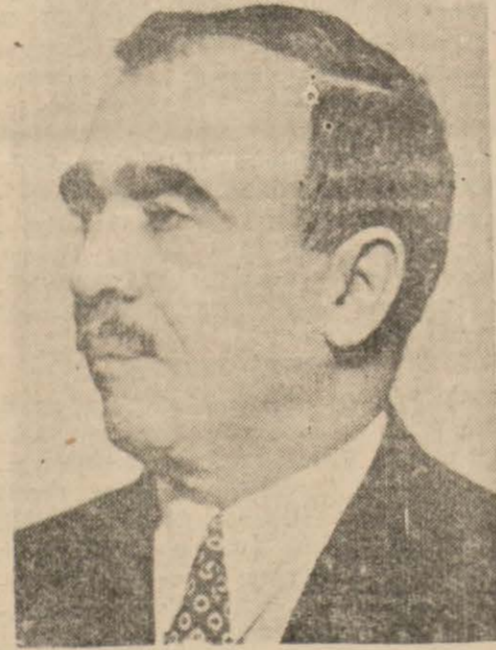
Bandırma Ziraat Bankası iyi çalışıyor

Bandırma (Hususi) — Burada köylünün derdini hakkile anlamış, olan Ziraat Bankası Bandırma şubesi, hakikaten emsaline örnek olacak bir gavretle çalışmakta ve müracaatçıların şükranını kazanmaktadır.

Sahile pek yakın olan ve konfor itibarile bankacılığa her cihetten elverişli bulunan bir binada iş gören bu müessesenin sefinden en ufak memuruna kadar hepsi bir arada bulunmakta ve birinden diğerine geçen muamele derhal vavırlarak hiç bir vatandaş uzun müddet bekletilmemektedir.

Tohumluk para tevzii vesair mümasil hallerde yüzden fazla insan alacak vazivette olan dairenin antresi, içeri girilenlere bir hürmet hissi vermekte ve böyle kalabalık günlerde bile mutad olan intizam bozulmamaktadır.

Yeni Giresun Valisi

Sivas (Hususi) — Nüfus umum müdürlüğünden şehrimiz valiliğine tayin edilen Muhtar Akman kısa denciblecek bir müddet içerisinde vilâyetin her sahadaki işleri ile çok yakından alakadar olarak büyük faaliyetler göstermiş, bilhassa cümhuriyet hükümetimizin büyük bir ehemmiyet verdiği köy kalkınma davası üzerinde de yarar bir mesai sarfetmiştir. Şehrin imar ve maarif işlerine verdiği ehemmiyet de şükranla kaydedilebilir. Aynı zamanda mütemadi kaza, nahiyeye ve köy teftişleri ile de, halk ve köyü ile çok yakından temas etmek imkânlarını bu muş ve mahallî ihtiyaçlar ile alakadar direktif ve kararlar vermiştir. Valimiz bu kere Giresun valiliğine tayin edilerek şehrimizden büyük bir kalabalık arasında uğurlanmıştır. Şehrimiz valiliğine de kıymetli idarecilerimizden ve evvelce çok kısa bir müddet şehrimiz valiliğinde bulunan Kars valisi Akif İyidoğan tayin edilmiştir.

Karamanda fakir ailelere belediye kömür vardı

Karaman (Hususi) — Yayla bir muhit olan kazamız kışın fakir ve kimsesiz ailelere yardım olmak üzere belediyemiz beher aileye 30 kilo kömür ve 100 kilo odun vermek gibi çok büyük bir yardımda bulunmuştur. Belediye reisi Ziya Göncünün bu hareketi memlekette büyük bir sempati uyandırmıştır.

İzmit kâğıd fabrikasında kurslar açıldı

İzmit (Hususi) — İzmit kâğıd fabrikasında çalışan işçilere mesleki bir kurs açılmıştır. Usta, kalfa ve çırak işçilere aid olan bu kurs, 3457 sayılı (Sinaî müesseselerde ve maden ocaklarında mesleki kurslar açılmasına dair kanun)dan daha evvel açılmış ve tedrisata başlamıştır.

Kurs, memleketimizde yepyeni bir san'at şubesi olan kâğıdıcılık hakkında amelî ve nazari malûmatı ihtiva eden kısım kısım, şubelere ayrıldığı gibi, Türkçe, tarih, hesap, hendese ve sair malûmatı da ihtiva etmektedir.

Fabrika, bu suretle kendisine lâzım olan elemanlar yetiştirmekte ve onları bir meslek sahibi etmektedir. Bu vaziyet, yabancı memleketlerden getirilen mütehasus işçilerin, bundan sonra kendi yurdumuzdan yetiştirilmesi bakımından fevkalâde ehemmiyetli görülmektedir.

Karaman Ziraat Bankası köylüye para tevzi ediyor

Karaman (Hususi) — Her yıl olduğu gibi bu sene de şehrimiz Ziraat Bankası köylüye tohumluk tedarikini mümkün kılabilmek için, para tevziine başlamıştır.

Bankanın bu kararı halk üzerinde büyük bir sevinç uyandırmıştır.

Mardin orman müfettişleri

Mardin (Hususi) — Birinci umumî müfettişlik orman müfettişlerinden Zühtü ve Mecid Diyarbakırdan Mardine gelmişlerdir. Müfettişler, vilâyetimiz orman işlerini teftiş ve tetkik ettikten sonra Nusaybine gideceklerdir.

Çukurova namuk ihracatçıları birliği kuruldu

Adana (Hususi) — Çukurova ihracatçıları birliği nizamnamesi hazırlanarak Vekâlete gönderilmiştir. İktisad Vekâletinden İcra Vekilleri heyetine takdim edilecek olan bu nizamname tasdik edilir edilmez birlik Çukurova'da derhal faaliyete geçecektir. Birlik merkezinin Adana mı yoksa Mersin mi olacağı henüz malûm değildir.

Gümüşh köyü karanlıklar içinde kaldı

E'lektrik şirketi; belediyenin bir yıldanberi yaptığı istikrazla, faaliyete geçememiş olmasından istifade ederek belediyeye ağır teklifler yapmakta ve bunları kabul ettirmek için de şehir cereyanını kesmiş bulunmaktadır. Belediye ile şirket arasındaki bu ihtilâf doğrudan doğruya halkın mutazarrır olmasını ve kasabanın günlerdenberi vakit vakit karanlıklar içinde kalmasını mucib olmaktadır.

Adananın kurtuluşu hazırlıkları

Adana (Hususi) — Adananın kurtuluş bayramı bu yıl geçen seneden daha alâkalı bir şekil'de kutlanacaktır. Şimdiden büyük hazırlıklar yapılmaktadır.

Pazar Ola Hasan Eey Diyor ki :

— Şu Fin - Rus harbi beni şaşırtıyor, Hasan Bey.. muharebeler...

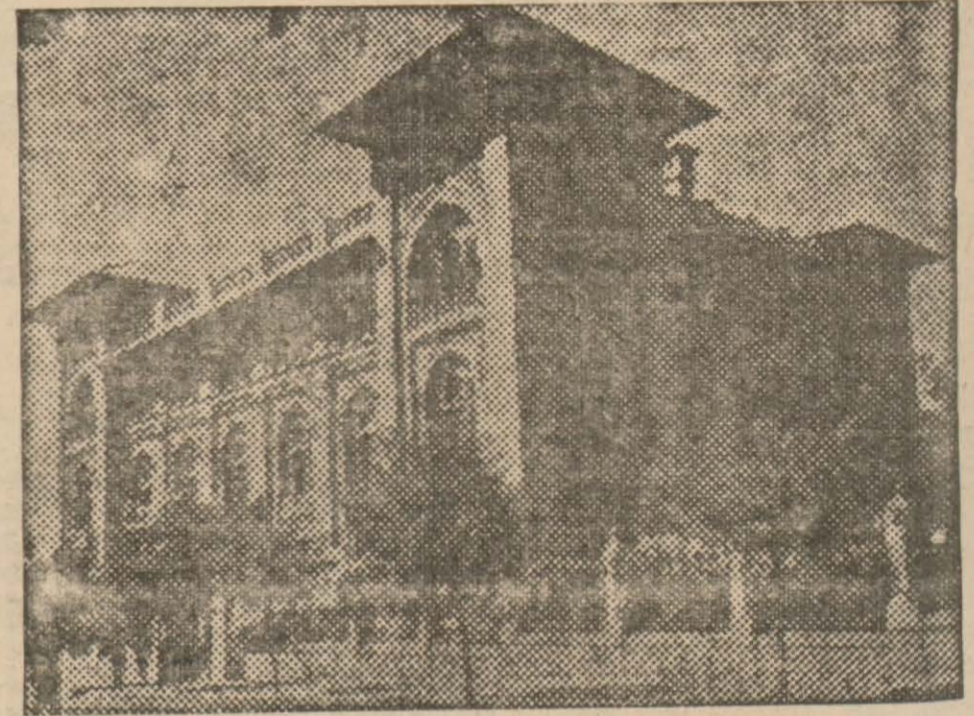
... Gelen haberlere göre

... Sıfırın altında 40 derece soğukta cereyan ediyor muş. Donmuyorlar mı bu in sanlar?

Hasan Bey — Her taraf ateş içinde, nasıl donarlar dostum?

Memurluk için müsabaka imtihanı Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğünden :

- 1 — Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğü Vilâyetler teşkilâtında münhal bulunan vazifelere imtihanla memur alınacağından taliplerin 1/İkincikanun/940 tarihine kadar Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğüne veya buldukları mahalle bağı olduğu vilâyet merkezlerindeki meteoroloji istasyonlarına müracaat etmeleri lâzımdır.
- 2 — İmtihanlar 4/1/940 da başlayacak ve ders gruplarına göre yapılacaktır. Bu hususta malûmat almak isteyenlere şifahi veya yazı ile müracaatta bulunabilirler.
- 3 — İmtihana girebilmek için ilselerin 937, 938, 939 seneleri mezunu ve olgunluk imtihanı vermiş olmak ve memurin kanununun dördüncü maddesinde yazılı vasıfları hals bulunmak şarttır.
- 4 — Müsabaka imtihanı aşağıda yazılı derslerden yapılacaktır:
 - 1 - Türkçe, 2 yabancı dil, 3 fizik, 4 tabii coğrafya, Türkiye coğrafyası, 5 riyaziye (cebir, müsellesat, kozmografya), 6 jeoloji, nebata. «6503» «10588»

İlk dolu kumbarayı Bankaya götürürken duyduğunuz sevinç ilk mahsulü taşırken duyduğunuz sevinçten çok daha tatlıdır.

Türkiye Cümhuriyeti Ziraat Bankası para biriktirenlere her yıl kur'a ile 8.800 lira ikramiye veriyor.

Para biriktirirken zengin olabilirsiniz.

Keşideler 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart, 1 Haziran tarihlerindedir.

İkramiyelerin listesi :

4 Tane	1,000 Lira
4	500
4	250
40	100
100	50
120	40
160	20

Kur'aya ancak 50 lira biriktirmiş olanlar girebilir. Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenler ikramiyelerini % 20 fazlasile alırlar.

Türkiye Cümhuriyeti
ZİRAAT BANKASI

İstanbul Belediyesi İlanları

Belediye hastanelerinin altı aylık ilaç ihtiyacı kapalı zarf eksiltmesine konulmuştur. Tahmin bedeli 19107 lira 72 kuruş ve ilk teminat miktarı 1433 liradır. İhale 27/12/939 Çarşamba günü saat 15 de İstanbul Daimi Encümeninde yapılacaktır. Şartname Zabıt ve Muamele Müdürlüğünde görülebilir. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve 2490 numaralı kanuna göre hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü saat 14 de kadar İstanbul Daimi Encümenine vermeleri. (10088)

Görülen lüzum üzerine Eminönü-Karaköy, Şişhane, Kasımpaşa ve Yenışehre gitmek ve aynı tarikle dönmek üzere Eminönü ve Yenışehir arasında bir otobüs servisi ihdası kararlaştırılmıştır.

Bu hatta sekiz otobüs işletilecektir. Otobüs işletmeğe talib olanların tasarruf ve sikkaları ve ücret tarifesi raptederek istida ile nihayet 29/12/939 tarihine müsadif Cuma günü akşamına kadar Belediye Riyasetine müracaat etmeleri ilân olunur.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20,30 da

Yelpaze

İstiklal caddesi komedi kısmında

Gündüz saat 14 te

Kel Oğlan

akşam saat 20,30 da

İkizler

Halk Opereti - Bu akşam saat 9 da

Git - Kal

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflise aid lastik ve ayakkabı ve makara ve sair tuhafiyeye eşyasından satılmayan kısım ile birinci arttırmada bedelini bulmayan eşyaların ikinci arttırması 25/12/939 Pazartesi günü ile anı takib eden günlerde saat onda açık arttırma suretile satılacaktır.

İsteyenlerin İstanbulda Sultanhamamında Haçopolu hanında üst katta hazır bulunmaları ilân olunur. (22865)

Nöbetçi eczaneler

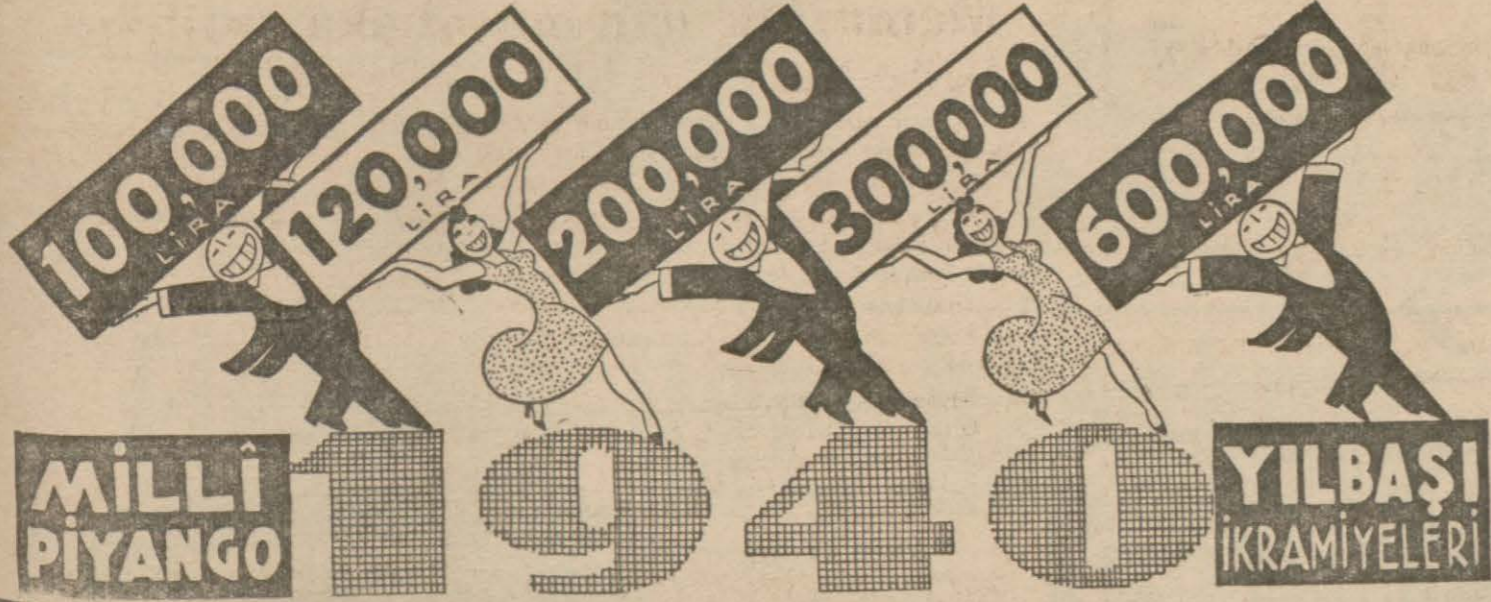
Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır.

İstanbul cihetindekiler: Eminönünde: (Hikmet), Aksarayda: (Sarı), Alemdarda: (Sırrı Asım), Şehzadebaşıda: (İ. Hakkı), Beyazıdda: (Belkis), Fatihde: (Vitali), Bakırköyünde: (Merkez), Eyübdede: (Arif Beşir).

Beyoğlu cihetindekiler: İstiklal caddesinde: (Dellasuda), Bos-tanbaşıda: (İtimad), Taksimde: (Limonciyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü), Beşiktaşta: (Vidin).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Kadıköyünde: (Halk, Hulûsi Osman), Üsküdarıda: (Ömer Kenan), Sarıyerde: (Nuri), Adalarda: (Şinasi Rıza).

İstanbul Birinci İflâs Memurluğundan
Manifaturacılıkla işgal ederken iflâs eden Ali Enişin alacaklılarıle yaptığı konkurdato mahkemece tasdik ve hüküm kat'ilesmesi üzerine iflâsın kaldırılması na karar verilmiş olduğu ilân olunur. (22866)

NEOKALMİNA

GRİP, NEZLE, NEVRALJİ, BAŞ, DİŞ, KIRIKLIK, SOĞUK ALGINLIKLARI
ve AĞRILARI TESKİN EDER.

KIZILAY CEMİYETİ UMUMİ MERKEZİNDEN:

Elbiselik ve Paltoluk Kumaş

(4650) metre elbiselik ve (3565) metre paltoluk kumaş eksiltme suretile münakasaya konulmuş olduğundan taliblerin nümuneleri görmek üzere hergün Yenipostane civarında Mimarvedad caddesi (KIZILAY) yanında Kızılay Deposu Direktörlüğüne müracaatleri ve eksiltmeye iştirak için de 27/12/939 Çarşamba günü saat 14 te bu Müdürlükte hazır bulunmaları ilân olunur.

Tesviyeci, Tornacı Frezeci ve Demirci alınacaktır.

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Fabrikalarımızda çalıştırılmak üzere iyi tesviyeci, tornacı, frezeci ve demirci alınacaktır. İsteklilerin imtihanları yapılmak üzere Kırıkkale Gurup müdürlüğü ile Ankara, İzmir ve Zeytinburnu silah fabrikalarımız müdürlüklerinden birine müracaatları. «10427»

DEUTSCHE LUFTHANSA

Kış uçuş tarifesi:

SALI, PERŞEMBE ve CUMARTESİ

İSTANBUL'dan Sofya, Belgrad, Budapeşteye Viyana üzerinden BERLİN'e Sofyadan Selânik ve Atina'ya irtibat vardır. Daha ziyade malûmat almak, biletler ve kayıt muamelesi için aşağıda vekillğe müracaat edilmelidir:

HANS WALTER FEUSTEL

Galata Rihtım No 45 Telefon: 41178 - Telgraf "HANSALFLUJ",

Açık Eksiltme İlânı

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden:

4/1/940 Perşembe günü saat 15 te Ankara Mektepler muhasebeciliğinde toplanacak olan eksiltme komisyonunda fakültenin 51 erkek yatılı talebesi için imal ettirilecek elbiselerin imaliesi eksiltmesi yapılacaktır.

Şartnameyi görmek isteyenlerin Fakülte hesab memurluğuna müracaatları muvakkat teminat 54 liradır. İsteklilerin aynı günde mektepler muhasebeciliğine gelmeleri ilân olunur.

(6463) (10465)

Maliye Vekâletinden:

1 - 2257 numaralı madeni ufaklık para kanununun sekizinci maddesi mucibince mevkil tedavülden kaldırılan eski bronz beş ve iki buçuk kurşukluklarla nikel bir kurşukluklar 31/K.evvel/939 tarihinden sonra devlet borçlarına mukabil gerek malsandıkları ve gerekse Hazine veznedarlığımı ifa eden Merkez ve Ziraat Bankalarının dahi kabul edilmiyecektir.

Binaenaleyh: Ellerinde bu nevi para bulunanların bunları mezkûr tarihe kadar Devlet borçları mukabilinde malsandıkları Merkez ve Ziraat Bankası şubelerine yatırmaları ilân olunur.

(8041)

Teknik Okulu Satınalma Komisyonu Başkanlığından:

Yıldızda bulunan okulumuz talebesi için (200) ve müstahdem için de (53) takım kıyafetleri (253) takım elbise ihalesi yapılmak üzere 29/12/939 tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 de Gümüshane Yüksek Mühendis mektebi muhasebesinde toplanacak olan komisyonumuz huzurunda kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

Elbiselerin muhammen bedeli (5060) lira ve ilk teminat (379) lira (50) kurşuktur. İstekliler şartname ve nümuneleri görmek ve ilk teminatı yatırmak üzere eksiltmeden bir gün evveline kadar okulumuz ve eksiltme günü de Yüksek Mühendis mektebine gelmeleri. 2490 sayılı artırma eksiltme kanununun tarifati ve şartname mucibince talebin edilecek teklif mektublarının eksiltmeden bir saat evveline kadar komisyonumuzun makbuz mukabilinde verilmiş bulunması lâzımdır. Postada vaki olacak teklif mektubları kabul edilmez. (10315)

BANKA KOMERÇİYALA İTALYANA

Tamamen tediye edilmiş sermayesi:
700.000.000 İtalyan L.reli

Merkezi: MİLÂNO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta şubeleri vardır.

Hariçteki bankalarımız:

BANCA COMMERCIALE ITALIANA (France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juanes - Pins, Villefranche - sur - Mer, Casablanca (Maroc).

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E ROMENA: Bucarest, Arad, Bralla, Brasoy, Cluj Costanza, Calaz, Sibiu, Timichoara.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E BULGARA: Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA PER L'EGITTO: Alexandrie d'Egypte, Elkahire, Port - Said.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E GRECA: Atina, Pire, Selânik.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY, Pihladelphia.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY - New-York.

Müşterek Bankalar

Banque Française et Italienne pour l'amerique du sud, Paris.

Arjantinde: Buenos - Aires, Rosario de Santa fé.

BRESİLYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehirlerinde şubeler.

CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.

COLOMBİA'da: Bogota, Barranquilla, Medellin.

URUGUAY'da: Montevideo.

BANCA DELLA SVIZZERA ITALIANA: Lugano, Bellinzona, Chiasso, Locarno, Zurich, Mendrisio.

BANCA UNGARO - ITALIANA S. A. Peşte ve başlıca şehirlerde şubeler:

HRVATSKA BANK D. D. Zagreb, Susak.

BANCA ITALIANO - LİMA Lima (Perou) da başlıca şehirlerde şubeler:

BANCA ITALIANO - GUAYAQUİL Guayaquil.

İstanbul merkezi: Galata, Vovvoda caddesi, Karaköypalası Telefon 44945.

İstanbul bürosu: Alalemcian han. Telefon 22900 /3/11/12/15

Beyoğlu bürosu: İstiklal caddesi No. 247. Telefon: 41046.

Kasalar icarı: İtalya ve Macaristan için ve Touristique çekleri ve B. C. İ. TRAVEL-LER'S çekleri.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis S. Hayim masasına gelen alacaklı hazinenin istediği 4626 lira 23 kurşuk kazanç vergisi müflisin iflâsından sonraki zamana aid olmakla kayıtlı talebinin reddine if'âs idaresince karar verildiği ilân olunur. (22863)

ZAYİ - (971) sicil numaralı şoför vesikamı zayı ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Üsküdar Sultantepe İcadiye caddesi No. 7 Vasif Ergül

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

NEDEN
Bütün mütehasşis diş tabibleri
RADYOLİN
diş macununu tavsiye ediyorlar? Çünkü:
RADYOLİN
Dişleri beyazlatır. Diş etlerini kuvvetlendirir. Dişlerin çürümesine mâni olur. Ağız kokularını defeder
Sabah, Öğle, ve Akşam her yemekten sonra günde üç defa dişlerinizi fırçalayınız.

Muhtelif sergilerden 18 diploma, 24 altın madalya kazanmıştır.

RADYOLİNİ
daima kullanınız

Devlet Denizyolları İşletmesi Umum Müdürlüğü İlânları

- 1 - İdaremiz ihtiyacı için satın alınacak 5000 kilo ot vejtal açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Muhammen bedel 1750 lira olup muvakkat teminat 131,25 liradır.
- 3 - Eksiltme Tophane'de Umum Müdürlük Alım Satım Komisyonunda 28 K. Evvel 1939 tarihine müsadif Perşembe günü saat 10,30 da yapılacaktır.
- 4 - Nümune ve şartnameyi görmek için Malzeme Müdürlüğüne her gün müracaat olunabilir.
- 5 - İstekliler yazılı gün ve saatte 2490 sayılı kanunda yazılı vesalkle komisyona gelmeleri (10285)

Taksim Belediye Gazinosunun Açılışı münasebetile

YILBAŞI GECESİNDE

Fevka'ade yemekler ve eğlenceler hazırlanmıştır. Yemek m saarımızı şimdiden Perapalası Otelinde tedarik ediniz, Fiatler ucuzdur. Telefon: 44810

Açık eksiltme İlânı

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden:

4/1/1940 Perşembe günü saat 14 de Ankara Mektepler muhasebeciliğinde toplanacak olan açık eksiltme komisyonunda fakültenin 51 erkek yatılı talebesi için fakültede mevcut nümunelere göre kumaş alınacaktır. Nümuneleri görmek isteyenlerin fakülte hesab memurluğuna müracaatları. Muvakkat teminat 82 liradır. İsteklilerin aynı gün ve saatte mektepler muhasebeciliğinde müteşekkik eksiltme komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «10464»

Babaeski Belediyesinden:

Tutarı	Muvakkat Tem.	Alınacak malzemenin	Evsafı	İhale tarihi	Saati
L. K.	Lira Kuruş	Cinsi	Miktarı	C.Y.3	25 - 12 - 939
1800 00	135 00	Mazot	20.000 Kl.	D.T.E	14
152 00	11 40	Yağ	400	D.T.E	14

Babaeski elektrik santralının altı aylık ihtiyacı olan yukarıda miktarı ve evsafı yazılı mazot ve makine yağı ihalesi 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde yapılacak üzere on beş gün müddetle münakasaya vaz edilmiştir. Talip olanlar belli gün ve saatte Belediyede müteşekkik Encümenine müracaat etmeleri ve bu iş için istenen teminat akçeleri Belediyemiz veznesine yatırıldığına dair makbuz veya hükümetçe tanınmış banka mektubu ile teklif mektublarını saat 13 e kadar Encümenine vermiş bulunmaları ve bu saatten sonra vaki teklifler kabul edilmiyecektir. Fazla malûmat almak isteyenler Babaeski Belediyesi Riyasetine müracaat etmelidirler. «10388»

GRİPİN

BAŞ
DİŞ
SOĞUK
ALGINLIĞI

bütün
ağrıları
keser

NEZLE
GRİP
ROMATİZMA

GRİPİN

GRİPİN

Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir

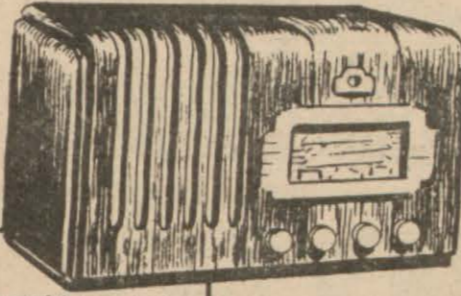
HERKESİN HEDİYESİ

Z FOGEL

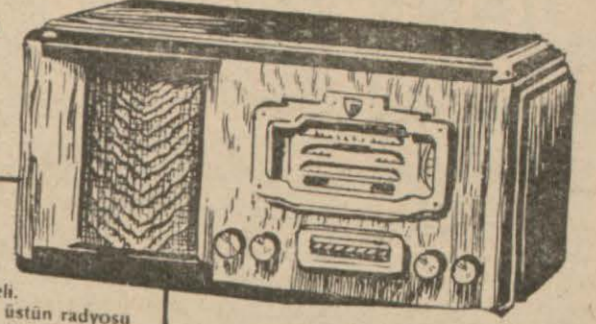
HE-74

7 lambalı 1940 modeli - Bu model, başka radyoların 9'ına 10 lambalarına faikdir - Gündüz Amerikayı alır - mikrolog - rutübet odası - 3 dalga - 20 santimlik "dynapover", o-parlör - ton monitor - gramofon tertibatı - 7 O. E. lamba

BİRLEŞİK AMERİKANIN
MAMULATIDIR

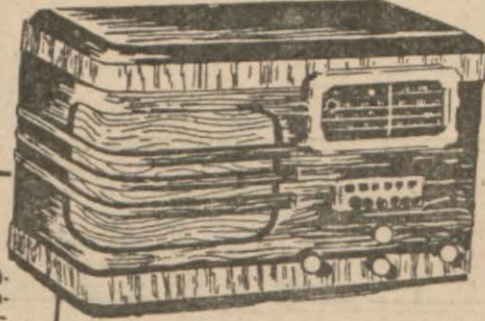
HE-100 H 1940

"COMMANDER", lüks model.
10 lambalı - Bu radyo dünyanın en üstün radyosu sayılabilir - 3 dalga - mikrolog - ton monitor - ses ayarı - rutübet odası - otomatik düğmeleri çift puspu - gramofon tertibatı - "bass compensation" - 10 adet O. E. lambaları - lüks mobilye - en yüksek alış kabiliyeti

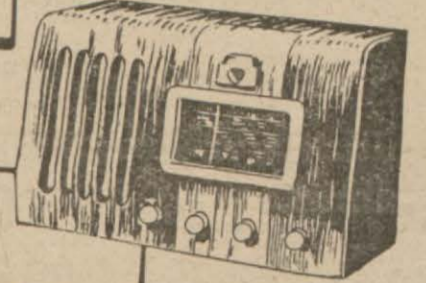
GBE-63

7 LAMBALI
Akümülatörlü radyo - Pilisiz 6 volt akümülatör ile çalışır - Otomatik düğmeli - Gramofon tertibatı - göz ayarı - 3 dalga - Kürkiye bu kaliteli akümülatörlü radyo ilk defa ithal edilmiştir.

HE-64

6 lambalı 1940 model - 3 dalga - göz ayarı - rutübet odası - ton monitor - gramofon tertibatı - "dynapover" o-parlörü - Amerikayı gündüz alır - İstasyon isimleri yazılıdır.

TÜRKİYE UMUM MÜMESSİLİĞİ: GENERAL ELECTRIC MÜESSESESİ

ROBERT LİBERT VE KARDEŞİ ŞİRKETİ

ADANA, İbrahim Burduroğlu Ticarethanesi,
Yeni İstasyon cad.
ANKARA, Bonmarçe Mağazası, 2nci Anafartalar cad. 37
ANTAKYA (Hatay) Hoca Zade Kâzım ve Evlatları
BALIKESİR, Kâzım Aktan.
DİYARBAKIR, Ayyıldız Mağazası
ELAZIĞ, Bozkurt Ticarethanesi.
EŞKİŞEHİR, Birlik Otobüsleri Arif Alp ve Şükrü Yalçın

ERZİNCAN, Tahsin Yeğin ve Ortakları
GAZİANTEP, Mehmet Alioğlu
İSKENDERUN (Hatay) Şevrem müessesesi Şevket
Poçcu ve Remzi İmer
İZMİR, Avni Nuri Meserçioğlu
KONYA, İzmir Pazarı
MERSİN, Çankaya Kolektif Şirketi
MALATYA, Nezir Erinc ve Biraderi

MANİSA, Nurullah ve Kemal Özizizir kardeşler
NİĞDE, K. S. Ercemiş
ÖDEMiS, Hüsnü Karhan Singer acentası
RİZE, Ahmet Erk Elektrik Evi
TARSUS, Nurettin Saadedin Sönmez
VAN, Sürtü Süleyman Saydan
UŞAK, Ata Uğuz
ZONGULDAK, Mobilyacı Ali Rıza

Satış yeri:

GENERAL ELECTRIC

MAĞAZASI BEYOĞLU, İSTİKLÂL CADD. NO. 28. TELEFON: 43849

FOSFARSOL

KAN, KUVVET, İŞTİHA Şurubu

FOSFARSOL, Kanın en hayati kısmı olan kırmızı yuvarlacıkları tazeliyerek çoğaltır. Tatlı iştah temin eder. Vücutte devamlı gençlik denizlik verir. Sinirleri canlandırarak asabi buhranları, uykusuzluğu giderir. Muannid inkıbazlarda, barsak temizliğinde, Tifo, Grip; Zatürriye, Sıtma nekahatlerine; Bel gevşekliği ve ademi iktidarda ve kilo almakta şayanı hayret faydeler temin eder.

FOSFARSOL'un Diğer bütün kuvvet şurublarından üstünlüğü DEVAMLILIK BİR SURETTE KAN, KUVVET, İŞTİHA TEMİN ETMESİ ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir...

Sihhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

POKER Traş bıçakları

Dünyanın en iyi traş bıçaklarıdır.

POKER PLAY

traş bıçakları geldi. Her yerde bulunur, markasına dikkat ediniz.

1940 Elmalı ve Pırlantalı Singer saat modelleri

Kapalı vaziyette

Açık vaziyette

No. 82 168 Elmas ve 11 Pırlantalı 420 lira

No. 82/A 182 Elmas ve 11 Pırlantalı 500 lira

— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR —

Adrese dikkat: SINGER SAAT MAGAZASI — İstanbul Eminönü

Bir buçuk asır evvel tesis eden

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ticaretaneleri

Her iştirak eylediği enternasyonal sergilerde teşhir ettiği lokum, şeker, ala-turka şekerleme, reçel ve iki kavrulmuş badem şekeri daima takdirleri celbetmiş altın madalyelerle taltif edilmiştir.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ticaretanelerinin

Fıstıklı, fındıklı, güllü, sakızlı, sade, hin, distancevizi, kaymaklı lokumları cidden nefisler.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ticaretanelerinin

Güllü, portakallı, limonlu, tarçınlı, naneli, sakızlı, bergamotlu akideleri halidir.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ticaretanelerinin

İki kavrulmuş badem şekeri dünyada hiç başka bir şekerde bulunmaz gayet lezzetlidir.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ticaretaneleri

Merkezi: Bahçekapı, şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Halis şekerden TAHAN HELVASI Yalnız HACI BEKİR Ticarethanelerinde bulunur.

Hersene aldığınız ve beğendiğiniz

SAATLİ

Maarif Duvar Takvimi

Bu yıl daha mükemmel bir surette çıktı

Fakat aldanmamak ve yerine başka takvim almamak için

Maarif Takvimi

Adına bilhassa dikkat etmelidir.

MAARİF Takvimindeki yazılardan bazıları:

Takvime dair her türlü malumat, vakitler, mevsimler, fırtınalar, hava değişimleri, güneşin burçlara tahavvülünü.

Arabi, rumi aylar, bayramlar, millî günler ve tatil günleri.

Günlerin tarihi; Mühim dünya tarihleri, Türk tarihi ve inkılâp tarihi.

Faydalı sözler ve darbemeseller...

366 güzel hikâyeler ve lâtifeler 366 mâniler ve bir çok lüzumlu ve faydalı bilgiler...

Bu eşsiz ve emsalsiz takvimin merkezi: İstanbul Maarif Kitaphanesidir.

Aldanmamak için bilhassa: MAARİF TAKVİMİ adına dikkat etmelidir.

VIROZA

PATI KULLANINIZ

Her türlü yanıkları, kan çıbanlarını, meme iltihaplarını ve çatlakları, koltuk altı çıbanlarını, dolama, akneler, ergenlikler, traş yaraları, çocukların ve büyüklerin her türlü deri iltihaplarına en erken ve en emin tedavi eder. VIROZA mikrobu yaşamasına mani olur.

Öksürenlere: Katran Hakkı Ekrem

Hakkı Katran Pastilleri de vardır.